

DOBRAVSKA NOVINE

TEČAJ IV. HRVATSKI INFORMATIVNI GLASNIK OPĆINE DONJA DUBRAVA

BROJ 4 • SVETA MARGARETA 1995. • CIJENA 3 kn

Dr. ZVONIMIR BARTOLIĆ, glavni urednik

"I DOK JE SRCA - BIT ĆE I KROATIJE"

(uz 5. obljetnicu hrvatske državnosti)

Jedan veliki hrvatski pjesnik, Antun Gustav Matoš, davno je u jednoj svojoj pjesmi izrekao gornji stih, koji za Hrvate nikada ne prestaje biti aktualnim.

Obilježavajući ove godine 5. obljetnicu (nove) hrvatske države, čitav je hrvatski narod, na ovaj ili onaj način, tu 5. obljetnicu proslavio. Vjerojatno su se i sami Hrvati - a poglavito susjedi i stranci - pitali: A što se to u Hrvatskoj dogodilo da je hrvatski narod, i pokraj svih teškoća, tu svoju brojčano skromnu obljetnicu dočekao na nogama. Pisu kronicaru, koji se osvrće na tu obljetnicu teško je u ovoj prigodi izdvojiti sve ono što bi trebalo reći. Ipak, smatram da bi bilo potrebno istaći barem dva bitna razloga. Jedan od tih razloga svakako je u tomu što je hrvatski narod svoju 5. obljetnicu državnosti obilježio nakon punih devet stoljeća, nakon brojnih pokušaja, i još brojnijih promašaja, konačno ipak uspio ostvariti svoju neovisnu, međunarodno priznatu državu. Drugi je veliki razlog da je hrvatski narod svoju 5. obljetnicu tako svečano obilježio pak je u tomu što je tu svoju samostalnost stekao ogromnim žrtvama u jednom strašnom ratu, najstrašnijem što ga je hrvatski narod u svojoj dugoj povijesti morao voditi.

Uz ova dva bitna povijesna razloga, bitna za hrvatski narod i Hrvatsku, i svaki pojedinac, svaki hrvatski građanin, svako mjesto imalo je mnogo razloga za uključivanje u to obilježavanje, jer su se upravo stjecanjem neovisnosti stvorili uvjeti za preokret i trajni napredak. Za to obilježavanje imala je puno razloga i Donja Dubrava. Kao staro općinsko središte, izgubivši svoje funkcije Dubrava je desetljećima bila prepuštena propadanju. Sličnu su sudbinu doživjela i brojna druga mjesta diljem Hrvatske. Ti poremećaji nastali u doba jugoslavenskih i komunističkih režima rezultirali su gotovo na svim područjima nesagledivim posljedicama. Teške posljedice nisu mimoile ni Donju Dubravu. Dugotrajno gospodarsko nazadovanje bilo je uzrokom iseljavanja, pa je tako Donja Dubrava u posljednjih osamdesetak godina, 1910. - kada je imala 3.734 stanovnika - do 1991. - kada je imala 2.536 stanovnika - izgubila 1.198 žitelja, dakle gotovo trećinu. Zabrinjava i činjenica da već nekoliko godina broj umrlih daleko nadmašuje broj rođenih. Zabrinjava veliki broj samohranih staraca i starica, kao što i zabrinjava stalni pad broja djece. Sve to, kao i gubitak gospodarskih i administrativnih funkcija, između ostaloga posljedica je dehumaniziranog represivnog komunističkog sustava.

O svim tim pitanjima možemo otvoreno govoriti i raspravljati tek sada u vlastitoj hrvatskoj državi. U prošlosti ta su pitanja, koja već dugo pritišću hrvatski narod - a u tom sklopu i Dubravu - bila neprestano prešućivana i ignorirana.

Svi oni koji barem donekle poznaju postojeće stanje, sasvim je sigurno da ne mogu a da sami sebi i drugima ne postavite pitanje: što da se radi? Za prevladavanje tako teškog nasljeđa, poglavito na području gospodarstva i demografije, žitelji Donje Dubrave moraju složno uprijeti sve svoje snage kako bi se što prije nazadovanje zaustavilo. Uspjesi nikada i nigdje nisu dolazili sami od sebe, poglavito nisu dolazili bez sluge i ljubavi. Kada je Matoš početkom stoljeća izrekao svoj klasični u ovom naslovu citirani stih, svoj klasični životni credo - "I dok je srca - bit će i Kroatije!" - podsjećao nas je na odanost Domovini Hrvatskoj, na odanost svojem zavičaju i svojem mjestu, jer bez odanosti, ljubavi i predanosti za napredak svojih sela i gradova nema napretka hrvatskog naroda.

UOČI PROŠTENJA U DONJOJ DUBRAVI

Ponovno se javljamo u blagdanu svete Margarete zaštitnice naše Donje Dubrave, nadaleko poznato proštenje, kada se okuplja mnoštvo, dolaze prijatelji i rodbina iz drugih i dalekih mjesta.

Dolaze nam u goste da budu zajedno s nama u crkvi oko svete Margarete kao velika zajednica, a poslije kao manje zajednice kod obiteljskog stola. Za taj se dan sve posebno s ljubavlju priprema tako da pokažemo koliko nam je drago da možemo ugostiti i počastiti prijatelje.

Naš najveći prijatelj Isus Krist okuplja nas na naše zajedničke sastanke, na družnje u svojem, i našem domu - crkvi. Tu nam otkriva svoju ljubav, govori nam blagim glasom i poziva nas da ostvarujemo njegovo kraljevstvo - Nebesko. Upoznavši Sveto pismo, željeli bismo da se i ono ostvari.

Naša zaštitnica sveta Margareta, upoznala je Isusa preko svojih odgojitelja i toliko ga je zavoljela da joj ništa drugo nije bilo važno, niti slava, niti bogatstvo. Nije ga htjela iznevjeriti, ostala mu je vjerna do mučeničke smrti. Molimo svetu Margaretu da bude zaštitnica našim roditeljima i odgojiteljima, da i oni mogu Isusa upoznati i djeci i mladima svjedočiti.

Ovih dana naš je hrvatski narod bogati-

ji za jednog sveca. Radujemo se zbog jednog hrvatskog mučenika, kojeg je papa Ivan Pavao II. 2. srpnja ove godine, s još dvojicom mučenika, u Kočicama, u Slovačkoj proglasio svetima. U svojoj je propovijedi Papa istaknuo da slijedeći primjer Dobrog Pastira Marko ne napušta svoje stado nego ostaje služiti narodu Božjem. Danas s neba nastavlja bdjeti nad vama, pozivajući svakoga od vas na odvažno evanđeosko svjedočenje.

Mučenici su sjeme kršćanskom životu. Sveti Marko Križevčan simbol je mukotrpne povijesti i junačke vjernosti hrvatskog naroda. Još živimo u neizvjesnosti, iako smo dio naše okupirane zemlje oslobodili, no još jedan veliki dio ostao je okupiran. Sve to nas još sputava, osjećamo se nezadovoljni i željeli bismo što prije mir i svoje. Moramo biti složni, ne smijemo se pokolebati, moramo ustrajati.

Kao župna zajednica i dalje moramo rasti, razvijati se i slušati glas dobrog Boga. Kao vjernici imajmo povjerenje u dragoga Boga, onoga koji sve zna, svime upravlja i sve privodi na pravi put. Zato uz pomoć i zagovor svete Margarete, moramo ustrajati na putu vjernosti prema Isusu Kristu, porasti u ljubavi prema bližnjemu i svakom čovjeku.

Vaš župnik, Mirko Pilaj

POZDRAV IZ DONJE DUBRAVE

KULTURNI AMBASADORI DONJE DUBRAVE

Davne godine 1927., upravo ovakvih toplih srpanjskih dana, sastala se grupa donjodubravskih istomišljenika, ljudi koji su, uvidjevši da izvorna kultura mjesta sve više pada u zaborav, i da se polako, ali sigurno, sve više gube prelijepe narodne pjesme, kola i običaji, dakle - ljudi koji su da

nanjem postignut je znatan napredak i, prema njegovim riječima, razina sviranja je zadovoljavajuća, iako pred svakim glazbenikom predstoji još puno sati napornog vježbanja, da bi se napredovalo do stvarne kvalitete.

Ove smo godine od Općine dobili novi komplet instrumenata, pa će i to znatno

ocjenjivačkih povjerenstava, a izravna posljedica toga su mnogobrojni pozivi na gostovanja.

Uz ples i glazbu nezaobilazna je i pjesma. A kad je o pjesmi riječ, ne treba ni spominjati naše izvrsne pjevače - Elizabetu Toplek, tetu Lizu, koja je ljepotu hrvatske međimurske popijevke pronijela diljem domovine, ali i Dragicu Čižmešija, koja vrlo profesionalno surađuje s tamburašima. Uz njih dvije, tu su još neki mlađi pjevači i pjevačice, koji redovito vježbaju, talentirani su i vrlo perspektivni. Uza sve njih ne treba se bojati za sudbinu hrvatske narodne pjesme.

Ne sjećamo se da je ijedna naša priredba prošla bez mjesnog prokšenjaka Marka Karlocija. Marko i dramska grupa našeg društva svojim igrokazima i dramatiziranim šalama izmamili su pljesak svake publike pred kojom su nastupali, pa tako i veliki pljesak Hrvata u mađarskom mjestu Staro Petrovo Selo, u kojem je nastupilo cijelo društvo, samostalnim cjelovečernjim programom.

Jedanaest nastupa tijekom ove godine i još nekoliko njih koji su do kraja godine ugovoreni velika su obveza za nas, jer smo svjesni da svojim nastupima pronosimo i ime mjesta iz kojeg dolazimo i da naš nastup daje sliku o nama, ali i o Donjoj Dubravi.

Sve nabrojene aktivnosti sami članovi ne bi mogli niti samostalno organizirati niti financirati. U oba slučaja dragocjena nam je pomoć naše Općine koja, imajući razumijevanja za naše probleme, uvijek pomogne u rješavanju. Na svoj dosadašnjoj pomoći najljepše se zahvaljujemo i Općini i svim pojedincima koji su nam na bilo koji način pomogli. *Željko Kovač*

Tamburaši s premijerom N. Valentićem

bi to spriječili, osnovali kulturno društvo "Dubravka" s ciljem čuvanja, ali i širenja izvorne hrvatske narodne kulture.

Danas, 68 godina nakon tog sastanka, u D. Dubravi još djeluje grupa ljudi kojima je jedini cilj od zaborava očuvati kulturu naših predaka.

Danas se društvo zove Ogranak seljačke sloge Donje Dubrave i bavi se njegovanjem, čuvanjem i širenjem izvornog folklora Donje Dubrave i Međimurja.

A da se u tome uspijeva, svjedoče mnogi: vi, dragi mještani, koji ste vjerni gosti naših nastupa, ali i priređivači smotri folklora na čije smo pozive česti gosti regionalnih i državnih smotra folklora diljem Hrvatske. Dokaz tomu su i pozivi na Vinkovačke jeseni i Međunarodne smotre folklora u Zagrebu, ali i mnogobrojna gostovanja izvan granica domovine na kojima smo oduševljeno dočekani.

U ovu smo godinu krenuli s posebnim elanom. Dolaskom u društvo g. Antuna Horvata, tamburaši su značajno podigli kvalitetu svog sviranja. Pod njegovim rav-

utjecati na kvalitetu sviranja. Budući da sada imamo višak instrumenata, ovom zgodom pozivam sve mještane koji vole i znaju svirati da nam se priključe pa da zajedno osnujemo mali tamburaški orkestar.

Sličan napredak postigli su i plesači, njih tridesetak, koji pod vodstvom g. Mirka Hrašćanca i g. Ivana Mikulana marljivo rade dva puta tjedno i koji su samo tijekom ove godine solidno uvježbali petnaestak hrvatskih narodnih kola i do sada ostvarili deset nastupa - od Dubrave, preko Čakovca i Pitomače, sve do susjedne nam Mađarske.

Njihovi zajednički nastupi s tamburašima naišli su na pohvale organizatora smotri i

Tamburaši ogranka na nastupu s tetom Lizom

"RADOST U PJESMI 95"

I uoči ovogodišnjeg Dana hrvatske državnosti naši su mještani uz mnogobrojne goste, među kojima je bio i Marijan Ramušćak, mogli uživati u školskom festivalu "Radost u pjesmi 95".

Sada već tradicionalni, drugi po redu, festival je okupio mnogobrojne sponzore koji su pomogli u organizaciji festivala, ali i u opremanju informatičke učionice u našoj školi - što je bila glavna svrha. Istom cilju doprineslo je i tridesetak učenika-pjevača i svi djelatnici škole koji su tehnički realizirali festival. Za trud su svi bili nagrađeni velikim pljeskom šestotinjak zadovoljnih gledatelja i gostiju.

No, festival će ipak najduže pamtiti Kristina Pačandi i Marija Vidović, koje su glasovima publike proglašene najboljima. Odmah do njih našle su se, kao druga i treća, Martina Horvat i Monika Lukša.

Svi učesnici nagrađeni su vrijednim utješnim nagradama, a sponzori festivala osigurali su za pobjednika posebnu nagradu, kao i za drugoplasiranu i trećeplasiranu pjesmu.

Kroz festival su nas odlično vodili mladi ali spretni voditelji: Renata Miser, Suzana Karloci i Franjo Doleneć.

Na koncu festivala gotovo šesto gledatelja zadovoljno je napustilo dvoranu, tim više što su znali da su kupnjom ulaznica za festival omogućili nabavu dva računala za informatičku učionicu škole. Uspješna realizacija prošlogodišnjeg i ovogodišnjeg festivala postavlja pred sve nas veliki zadatak: i dogodne organizirati festival, ako ne bolje, a ono jednako uspješno kao i ove godine. Ovom se prilikom zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način pomogli uspješnijoj realizaciji festivala i pozivamo ih na suradnju dogodne - na festivalu "Radost u pjesmi 96".

Željko Kovač

NIKOLINA MEĐU NAJUSPJEŠNIJIMA

Ovogodišnji susreti literarnog, scenskog i novinarskog stvaralaštva održani su u gotovo svim školama, općinama i županijama.

Članovi literarno-novinarske družine OŠ Donja Dubrava bili su vrlo uspješni na Županijskom susretu Lidrano '95 u Čakovcu. Županijska prosudbena komisija predložila je Središnjoj stručnoj komisiji Hrvatskih školskih susreta Lidrano '95 sljedeće literarne i novinarske radove naših učenika:

Polnočka,
Nikoline Blatarić, VI. b

Moja domovina,
Jasmine Zvonar, VII. b

Zlatarija,
Silvije Lukša, VII. a

Pod visokim pokroviteljstvom ministra prosvjete i

športa Republike Hrvatske gospođe Ljilje Vokić održani su Hrvatski školski susreti Lidrano '95 u Virovitici od 24. do 27. V. 1995.

Nikolina Blatarić je za literarni rad "Polnočka" primila na Susretima Diplomom za najbolje ostvarenje u literarnom izrazu.

Terezija Hrašćanec

POLNOČKA

*Gosti sneg curi,
na polnočku smo se otrpjali si.*

*Orgulje zaigraju,
si zapopevamo "Radujte se narodi",
a meni se već spi.*

*Župnik evanđelje pripoveda,
pak nam svete hostije deli,
betlehem nas gleda,
i on se veseli.*

*Najmpot me zvon zbudi,
zbor zapopeva,
zapopevamo i mi,
velečasni v zrako roke drži,
a Isusek nad nami bdi.*

*Nikolina Blatarić, VI. b
Osnovna škola Donja Dubrava*

DOBRAVSKI KANTOR IVAN HORVAT (1907.-1945.)

SUDBINA JEDNOG HRVATSKOG DOMOLJUBA

Vlč. Janko Breznik upisao je u Kroniku župe 3. ožujka 1945. da je dobio dozvolu i pošao u Veliki Otok krojaču Nikoli Feletar. Zatim dodaje sljedeće: "Po noći sve su naše Međimurce, prebjegle od Mađara, ustaške vlasti pohvatale i otjerale u Koprivnicu. Ali zauzeo se za njih imenovani orguljaš (Horvat), te postigao da su pušteni na slobodu." Radi se o mladićima koji nisu htjeli ići u mađarsku vojsku, pa su prešli u Podravinu i kod rođaka ili prijatelja čekali kraj rata.

Kad su u Međimurje došli Bugari, prema Šafaru 2., a prema vlč. Brezniku 3. IV., hrvatska granica prema Međimurju postala je zatvorenija, zbog opasnosti od špijuna. Osobe koje su granicu prelazile ilegalno, bile su sumnjive, pa su ih hrvatske vlasti hapsile, ispitivale, a neke i kažnjavale. Tako se dogodilo jednoj Dobravčici, Mari Jankoci. Bila je uhvaćena na Selnici i kao špijunka, osuđena na smrt vješanjem, koje su ustaše htjeli odmah obaviti u dvorištu kuće gdje je bilo njihovo zapovjedništvo. Vlasnica kuće počela je glasno moliti i vikati da to ne čine u njezinom dvorištu. Čuvši viku, skupilo se mnogo ljudi.

Tada su ustaše odustali od prvotnog nauma, i jednu Maru Jankoci prebacili u Koprivnicu. Tamo su je pitali što joj je posljednja želja. Odgovorila je da želi vidjeti Ivana Horvata, u nadi da će on i njoj moći pomoći. Nastojao ju je spasiti, ali nije uspio. Taj neuspjeh stajao je poslije i njega glave, jer su ga neki poslije potvrdili da je on kriv za njezinu smrt zato što ju nije spasio.

Kad su došli partizani, otac je bio zatvoren najprije u Koprivnici, zatim u Bjelovaru. Majka se s nama troje djece vratila u D. Dubravu.

Kad je majka posjetila oca u zatvoru, doznala je da je optužen za smrt Mare Jankoci. Na Selnici je tada 40 svjedoka potpisalo izjavu da je Mara Jankoci bila osuđena na smrt vješanjem već na Selnici, prema tome Ivan Horvat ne može biti optužen za njezinu smrt. Sve to nije pomoglo, jer je navodno njegova smrtna osuda već bila potvrđena u Beogradu.

Obitelji Horvat Traus - Koprivnica
Presuda je izrečena dana 16. VIII. 45. u slučaju smrti strijeljenjem i trajnim gubitak palih i poginulih građana u ratu 1945.

U listopadu 1945. majka je posjetila oca posljednji put. Kod rukovanja uspio je - unatoč prisutnog stražara - nezapaženo joj dodati nekoliko pisamca. Citirajmo bar nekoliko odlomaka:

"Draga moja Terezijo!

Hvala Ti za sve što si učinila da me spasiš. Ja doista nisam kriv za smrt Mare Jankoci. Jasno je da sam osuđen samo zato što jer sam vjieran katolik i dobar Hrvat. U svom životu uvijek sam nastojao činiti dobro drugima, a sada sam osuđen kao zločinac. To je bila Isusova sudbina, pa je i ja prihvaćam. Nije mi žao ostaviti ovaj svijet, ali sam zabrinut za Tebe i za našu dječicu. Molim Te, budi im od sada i otac i majka. Nastoj im osigurati što više vjerskog odgoja i školske izobrazbe. . . . Tvoj Ivan"

"Draga moja djeco Vlado, Drago i mila Anđelka!

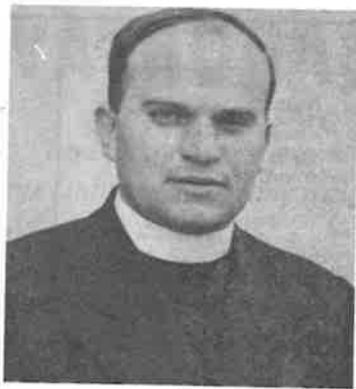
Evo zadnje moje riječi vama, jer nema nade da ću se vratiti k vama. Pozivam vas svojim posljednjim glasom: budite dobri katolici i dobri Hrvati! Slušajte majku koja od sad i mene zamjenjuje. Budite marljivi, iskoristite svoje talente, pa ćete s milošću Božjom ostvariti sve najbolje u vašem životu za Boga i za naš narod. Vi nećete nikad saznati za moj grob, ali molite za me. Preporučujem vam da molite svaki dan zajedno za svoga oca, i za povećanje vjere u našem narodu. Svaka noć proguta po nekoliko zatvorenika. S nama je u zatvoru jedan svećenik. On nas je pripremio za posljednje putovanje. Doviđenja u vječnosti!

Vaš tata."

Poslije nam je poštom stigla obavijest da je nad Ivanom Horvatom izvršena smrtna kazna strijeljanjem 7. XI. 1945.

Svi ti bolni događaji uozbiljili su mene, koji sam do tada bio živ i nestašan dječak. Uvjeren sam da je očeva žrtva života, te očev i majčin primjer uzorne dobrote i požrtvornog djelovanja za vjeru i Domovinu meni pomogao da nađem svoje svećeničko i isusovačko zvanje, u kojem mogu najviše činiti za vjeru i Domovinu. U znak javne zahvalnosti, na svoju nedavno objavljenu knjigu "Prilog Matoševoj poetici: Camao - Prva pjesma - Baudelaire" (Nakladni zavod "Globus", Zagreb 1994), stavio sam posvetu: Uspomeni mojih plemenitih roditelja oca Ivana (1907.-1945.) i majke Terezije (1906.-1974.).

o. Vladimir Horvat

Ivan Knez, župnik u D. Dubravi od 1885. do 1941. god.

Zbog vrlo važnog razdoblja u kojemu je živio i djelovao, Ivan Knez, dubravski župnik, bio je već i do sada više puta spominjan, i ne samo u Dobravskim novinama. Upravo zbog svega onoga što je učinio u svom životu zaslužuje da se o njemu kaže i koja riječ više.

Još u devetnaestom stoljeću započeti kulturni procesi - kao osnivanje Čitaonice 1867. - u

Donji red: od lijeva na desno: Ivan Karloci Gaudencije, Ivan Knez, dubravski župnik, Ivan Kovač, franjevac, NEPOZNATI, Vinko Ostroganj, franjevac, otraga stoji svetomarski župnik Marciuš.

dvadesetom stoljeću ti su se procesi u Dubravi, posebno između dvaju ratova, pojačali do te mjere da je Donja Dubrava, i usprkos gospodarskom nazadovanju, tih godina odavala obilježja razvijenog kulturnog središta. Postojalo je Dobrovoljno vatrogasno društvo, Hrvatski sokoli, Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo Dubravka, Pjevačko društvo sv. Cecelija, Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo Lira, a pokraj njih i dva nogometna kluba, Juventus i Graničar. Kada se, međutim, govori o župniku Ivanu Knezu onda se njegovo ime najčešće spominje uz gradnju župne crkve u Dubravi, kao i uz otpor što ga iskazivao naspram okupatorskoj vlasti 1941.

Ivan Knez rodio se 22. prosinca 1907. u Kotoribi, gdje je završio i pučku školu. Gimnaziju, kao i većina međimurskih đaka, završava u Varaždinu, a bogosloviju u Zagrebu. Svoju primiciju imao je u Kotoribi 3. srpnja 1932. Nakon svoje prve svete mise bio je kapelan najprije u Subotici (Maloj), Bednji, Sunji i Sisku. Godine 1935. imenovan je za župnika u Donjoj Dubravi. U Dubravi župnikuje od 1935. do 1941. Od 1941. do 1970. župnik je u Remetincu, a od 1970. do

Dr. ZVONIMIR BARTOLIĆ

IVAN KNEZ - ISTAKNUTI HRVATSKI DOMOLJUB

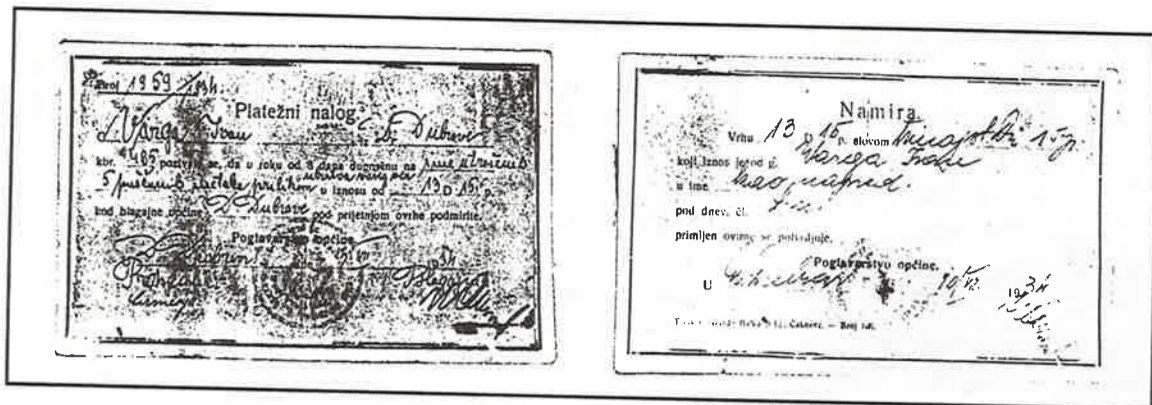
1982. ponovno je župnik u Donjoj Dubravi. Od 1982. živi u Varaždinu. U doba Knezova dolaska u Donju Dubravu, ta je župa bila jedna od onih župa koja je čekala župnika upravo takvih osobina kakav je bio Ivan Knez. Godine 1912. župna crkva sv. Margarete, nekoliko puta oštećena od potresa, došla je u takvo stanje da joj je prijetila opasnost od rušenja. Zbog toga je komisija zabranila održavanje crkvenih obreda. Istodobno bila je pokrenuta akcija za izgradnju nove crkve. Kako je, međutim, ubrzo izbio prvi svjetski rat, početak izgradnje crkve se odgađao iz go-

dočekali su nadbiskupa na općinskoj međi, na međi između Dubrave i Vidovca, prateći ga sve do središta Donje Dubrave, gdje je nadbiskupa dočekalo mnoštvo Dubravčana. Nadbiskup Stepinac prenoćio je kod načelnika dr. Julija Zalana. Za vrijeme same posvete u svečanosti sudjelovala su sva dubravska društva zajedno s Dobrovoljnim vatrogasnim društvom. Bili su tu uz nepregledno mnoštvo vjernika i brojni svećenici.

Dolazak Ivana Kneza imao je vrlo pozitivno značenje i za dubravsku školu. Ravnatelj tadašnje dubravske škole bio je Dragutin Kocbek, izvrstan učitelj i veliki domoljub. Te njegove odlike posebno su došle do izražaja dolaskom mađarske okupacije 1941. Pamtim kao dječak da je na dubravskoj školi sve do kraja ljeta 1941. visjela hrvatska zastava. Inače, zgrada dubravske škole izgrađena je između 1850. i 1860., upravo u doba hrvatske uprave. Za ono doba bila je to reprezentativna zgrada. Dubrava je tada bila u naglom gospodarskom usponu pa su tadašnje hrvatske školske oblasti smatrale da je potrebno izgraditi školsku zgradu dolično jednog trgovišta. Kanonski vizitator godine 1864. je zapisao: "Školska zgrada, kakva je sada vrlo je prostrana, poput neke akademije. Osnovana je po hrvatskoj vladi na zahtjev sadašnjeg župnika." U toj istoj zgradi i ja sam polazio pučku školu od 1937. do 6. travnja 1941., kada je počeo rat protiv Kraljevine Jugoslavije. Moram također reći i to da sam po naredbi mađarskih vlasti u toj istoj zgradi nastavio polaziti pučku školu od jeseni 1941. do proljeća 1944. Te godine 1944. završio sam sedmi razred pučke škole. Godine 1944. ujedno je bila i posljednja školska godina mađarske škole, jer su mađarski učitelji zbog rata Dubravu napustili.

Govoreći o Ivanu Knezu prije mađarske okupacije prisjećam

se svojih pučkoškolskih dana, kada mi je on bio kateheta od prvog do četvrtog razreda. Prosuđujući njegovo djelovanje iz današnjeg aspekta, nedvosmisleno se može reći da je bio veliki hrvatski domoljub i prosvjetitelj. Kao kateheta bio je strogi i pravedan. Znajući u kakvom položaju se nalazi hrvatski narod, katkada je govorio i o onim stvarima koje nisu bile isključivo vezane za predmet koji nam je predavao. Nakon uspostave Banovine Hrvatske (1939.) cjelokupni hrvatski narod živio je u nadi da će uskoro doći i do uspostave neovisne hrvatske države. Ne gubeći vrijeme, Banovina Hrvatska pokrenula je početkom 1940. izdavanje Hrvatske enciklopedije u dvanaest svezaka. Počevši od šesnaestog stoljeća Hrvati su od Pavla Skalića (1534.-1575.) bili začetnici enciklopedistike u Europi. Istaknuti hrvatski intelektualci bili su svjesni da je hrvatskom narodu potrebna enciklopedija koja će ga predstavljati u Europi i u svijetu. Evocirajući uspomenu na župnika Ivana Kneza nije mi nakana govoriti o enciklopedistici, tim više što bi to zvučalo možda i samodopadno da svojim pučkoškolskim godinama pridajem takvo značenje. Moja me sjećanja, međutim ne varaju. Jednoga dana, godine 1940., župnik Ivan Knez donio je u naš razred plakat s maketom Hrvatske enciklopedije.

I do danas je ostao vrlo slabo poznat podatak da je kardinal Stepinac, tada nadbiskup zagrebački, pokretanje Hrvatske enciklopedije posebno podržao i to slijedećim riječima: "Već se dugo osjećala potreba jedne solidne Enciklopedije ili djela, koje bi dalo pregled svega ljudskog znanja i umijeća.

Cinjenica, da se ovo djelo pokreće u doba najteže krize u povijesti svijeta, znak je životne sposobnosti hrvatskog naroda i njegove težnje za napretkom.

Ja se ovom djelu od srca radujem i želim mu najbolji uspjeh. A to će biti onda, ako bude zastupalo istinu. Istina naim spašava čovjeka, jer Bog je istina! U Zagrebu dne 1. veljače 1940. Dr. Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački." Je li župnik Knez za ovu nadbisku-

povu preporuku znao, nije mi poznato. Cinjenica je, međutim, da je Knez za Hrvatsku enciklopediju bio zainteresiran. I ne samo to. Knez je očitio i potrebu da o njoj u dubravskoj školi progovori - i pred djecom (vidi fotokopije).

Postoji još jedan detalj vezan uz djelovanje župnika Ivana Kneza u Donjoj Dubravi. U doba njegova dolaska u Donju Dubravu velikosrpski teror, poglavito na granici, kulminirao je nad hrvatskim pučanstvom. Gdje je god mogao tom velikosrpskom teroru on suprotstavljao, što je vidljivo i iz Spomenice Dubravske župe. Neke pojedinosti svojom surovošću i cinizmom, cinizmom vlasti, odista zaprepasuju. Zaprepasuje nas podatak kako su se surovo srpski žandari obračunali s mladim Hrvatima koji su htjeli za vrijeme potvrde u Donjoj Dubravi istaknuti hrvatsku zastavu. Još nas više zaprepasuje primjer naplaćivanja naboja (metaka) za ubojstvo Ivana Varge. Župnik Ivan Knez pribavio je taj jedinstveni dokument, platežni nalog za te metke. Upravo za taj primjer zainteresirao se i sam nadbiskup Stepinac, pa je tako preko njega za sve to saznala hrvatska pa i svjetska javnost. Bit će stoga korisno da taj dio dubravske Spomenice citiramo u cjelini, kao i to da u Dobravskim novinama donesemo fotokopije toga famoznog platežnog naloga (i Namira) za ubojstvo Ivana Varge.

"15. IX. bila je ovdje sv. potvrda. 13. ov. mj. htjeli su nekog mladića u znak veselja objesiti na drvo kod sv. Trojstva - hrvatski barjak. Žandari su ih opazili i jednog (zvonarovog sina Klarić Josipa) su upravo izmrcvarili, a i kantor Ivan Horvat je bio teže ozlijeđen, jer je došao intervenirati. Bilo bi im se i gore dogodilo, da se nije narod - pozvan zvonom i trubljom - sakupio i žandare u strah natjerao. Svečanost sv. potvrde je nadasve uspjela. U župi su bila tri slavloluka. Večernica je bila vani. 14. u 8 h s. navečer bila je lijepa podoknica sa lampijonima hrvatske boje. Sv. potvrda se je dijelila u ugodnoj hladovini crkvenog parka. Bilo ih je, na potvrdi 660 osoba, kojima je sa velikom pobožnošću dijelio sedam darova Duha sv. - nadb.

kvadjutor dr. Alojzije Stepinac. Večera tom zgodom bila je kod g. dr. Zalana (gdje je preuzvišeni i odsjeo), a objed kog g. Hirschlera. Poslije podne u 4 1/2 s. otišao je preuzvišeni u Legrad autom dr. Derenčina - liječnika u Legradu. Oproštaj je bio vrlo srdačan i dirljiv - velika masa svijeta mahala je na odlasku bijelim rupčićima. Nadbiskupa je dopratio i otpratio banderij ko-njice i biciklista.

Preuzvišeni g. nadbiskup dao je gore navedenog Klarić Josipa fotografirati. Preuzvišeni je saznao da je D. Dubrava ono mjesto, gdje je morao sin platiti metke, kojima je ubijen njegov otac. Preuzvišeni je molio račun, i taj račun dao fotografirati. Taj račun izgleda ovako (Spomenica Dubravske župe, str. 153). Nakon punih šezdeset godina i čitatelji će Dobravske novine pa i šire hrvatsko općinstvo imati prilike vidjeti taj famozni račun, kao i Namiru što su je žandari nakon plaćenog računa ostavili dubravskoj obitelji Varga.

Kada je mađarska vojska 16. travnja 1941. okupirala Međimurje, župnik Ivan Knez bio je jedan od onih koji su se okupaciji Međimurja javno suprotstavili. Otputovao je u Zagreb tražeći od dra Ante Pavelića objašnjenje zašto je Međimurje okupirano. Za taj njegov korak doznala je mađarska tajna služba. Kad se vraćao vlakom iz Zagreba, u Koprivnici izbjegli Hrvati iz Međimurja su ga upozorili da su župni dvor u Donjoj Dubravi opkolili mađarski žandari i da čekaju njegov povratak. Ne mogavši se vratiti u svoju župu, od nadbiskupa dra Alojzije Stepinca zatražio je novo mjesto. Bilo mu je rečeno da će mu privremeno biti dodijeljena župa Remetinec pokraj Novog Marofa. Taj privremeni boravak u Novom Marofu za župnika Kneza produljio se na ništa više ni manje nego na dvadeset i devet godina.

Evocirajući uspomene na ovog časnog župnika i hrvatskog rodoljuba danas možemo reći da je Ivan Knez u cijeloj povijesti dubravske župe bio jedan od najzaslužnijih dubravskih župnika. Zbog svega onoga što je u Dubravi učinio, domoljubna hrvatska Dubrava ima puno razloga da trajno čuva uspomenu na svojega župnika Ivana Kneza.

KAKINJSKO DRUŽENJE

*Dok smo zdavnja tam pred pedeset ljet
Skup živeli v goricaj kakti brača,
Došli smo v negdašnju šopano klet
Na stolo pak našli špeha, ljuka i kŕlača.*

*Ze zemljenoga smo vrča mi vino pili
Pak i špeha z ljukom smo si popojeli,
Ili v trsjo ili v kleti vek veseli bili
I nikaj nam ni bilo teško v goričnem deli.*

*Ljubav onu koju nam je undašnji tabor pretrgel
Sem nam međašom ze sejo okolešnjih sel,
Pretrgel nam je prijateljstvo, se kaj je mogel
A vnogima je bogme i slatko ljubav zel.*

*Taj prokleti tabor ki rezdružil je mejaše stare
Se nas koji smo živeli kakti prava brača,
Međaše z ovih sela od Kalocega, Belezne do Pustare.
To pajdašenje naj nam mir med nami vrača.*

*Mir med državami i v srci ljudskim
Vrnoti nazaj nam more se kaj je zeto,
Makar se bode išlo s prevozom brodskim
Staro prijateljstvo kaj dojde na svoje mesto.*

*I na zadnje primte ljepi pozdrav od naše strani
Z dobrom voljom koji smo denes sim pozvani,
Najlepša Vam fala na lepom gostoprimstvo
I vekivečno naj nam živi naše prijateljstvo!*

Ladislav Čizmešija

HRVATSKA
ENCIKLOPEDIJA
ODGOVARA
BIBLIOTECI
OD
400 KNJIGA

HRVATSKA
ENCIKLOPEDIJA

"EUROSAT" d.o.o.

D. DUBRAVA, Splavarska 10
tel/fax 040 88 020

Trgovina tehničke robe "HORVAT"

- Televizori, HI - FI sa CD-om,
- Videorekorderi, plejeri
- Perilice, zamrzivači, hladnjaci
i peći na plin "Gorenje"

- Dijetalno nerđajuće posude
sa doživotnom garancijom
- Satelitske i zemaljske antene
- Službena mjenjačnica bez
provizije

PRIJATELJSKO DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO HARDEGSEN U DONJOJ DUBRAVI

Tijekom 15 godišnje suradnje četvrti susret vatrogasaca Hardegsena i Donje Dubrave ostao je nezaboravan. Sa takvim dojmovima ispratili smo drage nam goste nakon boravka u Republici Hrvatskoj. Vatrogasci Hardegsena dopu-

Članovi DVD-a Hardegsen iz Donje Dubrave ispred vatrogasnog doma

tovali su u petak 16. lipnja vlakom u Zagreb, gdje su se zadržali nekoliko sati u razgledavanju grada i katedrale. Stigavši u Koprivnicu, nakon razgledavanja grada, odmorili su se u Podravkinom rekreativnom centru. Dolaskom u Donju Dubravu nakon smještaja i kratkog odmora uveče je organiziran piknik kod ribičkog doma uz konzumaciju ribe koju su izvrsno pripremili kuhari Antun Međimurec i Alojz Rusak.

U subotu 17. lipnja bio je organiziran posjet Vatrogasnom muzeju u Varaždinu, Muzeju grada Varaždina, razgledavanju Varaždina, zatim posjet Teritorijalnoj profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi u Čakovcu i natjecanju vatrogasaca vatrogasne zajednice grada Čakovca. Vrativši se u Donju Dubravu poslije

Posjet Hrvatskom muzeju vatrogastva u Varaždinu

malog odmora od napornog dana, uveče je kod lovačkog doma organiziran piknik na lovački način. Odlična ponuda smećeg paprikaša kojeg je pripremio Mijo Horvat, bila je razlogom mnogih pohvala gostiju i domaćih vatrogasaca.

U nedjelju 18. lipnja pridružili su nam se i gosti DVD-a Murakeresztur. Sa susjedima iz Republike Mađarske su tek započela druženja (4 godine), no boravak i druženje svih triju društava u Donjoj Dubravi ostat će nam u dragom i trajnom sjećanju, pogotovo nedjelja kada je poslije svečanosti primopredaje zastave održana vježba sa sprežnim špicama.

Na odlasku iz Donje Dubrave poželjeli smo jedni drugima više takvih susreta.

Vinko Čituš

VATROGASCI

Dobrovoljno vatrogasno društvo Donja Dubrava i ove godine vodi brigu o izvršenju planiranih zadaća. Preventivnim djelovanjem mještana i vatrogasaca možemo biti zadovoljni, jer nam je, na sreću, požarnih intervencija sve manje.

Početak godine formirano je nekoliko desetina vatrogasne mladeži, koje vodi vatrogasni časnik Branko Mirić, a s dvije desetine smo učestvovali 27. svibnja na županijskom natjecanju u Maloj Subotici. Seniorska desetina je također pokazala dobre rezultate, tako što je na natjecanju vatrogasne zajednice općina 5. lipnja u Svetoj Mariji osvojila prvo mjesto i stekla pravo za županijsko natjecanje koje se održalo 1. srpnja u Čakovcu.

Vinko Čituš

Pored ovih natjecanja u županiji Međimurskoj desetina DVD-a Donja Dubrava učestvovala je na taktičko pokaznoj vježbi u Rusiji i Podravskoj Selnici, zatim na proslavi 20. obljetnice teritorijalne profesionalne vatrogasne postrojbe u Čakovcu, 120. obljetnice DVD-a Prelog, 120. obljetnice DVD-a Čakovec i 60. obljetnice DVD-a Gorica.

Svibanj, mjesec zaštite od požara obilježen je tradicionalno. Svetom misom na dan sv. Florijana, zaštitnika vatrogasaca, obilaskom starijih vatrogasaca, organizacijom izložbe literarnih i likovnih radova na temu zaštite od požara u školi i vatrogasnom domu, pregledom hidrantske mreže i preventivnim djelovanjem.

VATROGASCIMA NOVA ZASTAVA

Pod pokroviteljstvom Općinskog vijeća vatrogasci Donje Dubrave su organizirali svečanost prigodom primopredaje nove zastave.

Svečanost je započela prije podne 18. lipnja 1995. godine prijemom vatrogasaca iz Hardegsena, Murakeresztura i Donje Dubrave kod predsjednika Općine i svetom misom. Poslije podne, nakon posvete zastave koju je obavio vlč. Mirko Pilaj, vatrogascima ju je darovao predsjednik Općinskog vijeća gospodin Stjepan Vlaović.

Svečanoj primopredaji su pored nekoliko stotina mještana bili nazočni članovi DVD-a Hardegsen, Murakeresztur, Sveta Marija, Donji Kraljevec, Kotoriba, Strahoninec, Čukovec, Rasinja, Legrad i Mali Bukovec sa svojim desetinama, izaslanik Vatrogasne zajednice Hrvatske gospodin Stjepan Brljak, zapovjednik Prigorsko-goranske regije gospodin Boris Laginja, zapovjednik Koprivničko-križevačke regije gospodin Zvonko Habijan, zapovjednik Vatrogasne zajednice Županije međimurske Zlatko Orsag, načelnik Odsjeka zaštite od požara gospodin Zlatko Lovrenčić, direktor INA naftaplina Koprivnica ing. Dinko Tomić i mnogi drugi uzvanici i gosti. Nakon primopredaje zastave načelnik općine Donja Dubrava, gospodin Ladislav Kranjec, je vezao sve darovane spomen-lente na zastavu. Spomen-lente su darovali: Vatrogasna zajednica Prigorsko-goranske regije, DVD Hardegsen, DVD Murakeresztur, INA naftaplina Koprivnica, VZZ međimurske, Međimurje Alu-plast Donja Dubrava, Me-al Donja Dubrava, Sitotisaak Buhać, Grozd d.d. Koto-

koci Ivan i Gabrijela, Lovrek Vlado i Marija.

Spomen čavlice su darovali:

Čižmešija Zlatko, Novak Ana, Špoljarić Željko, Jukupak Martin, Kuzmić Željko, Čižmešija Josip, Jančec Rozalija, Balog Alojz, Klarić Stjepan, Jančac Vjenčeslav, Hrašćanec Josip, Feletar Marko, Feletar Marko mladi, Feletar Ružica, Haramija Branko, Pačandi Željko, Žiga Đuro, Matotek Stjepan, Jančec August, Rusak Ivan, Međimurec Josip, Pačandi Marija, Miser Stjepan, Horvat Magda, Horvat Adam, Zarić Radomir, Brljak Antun, Globek Ana, Štefić Marija, Miser Silvija, Pačandi Franjo, Vučenik Toni, Vugrač Marija, Čižmešija Dragutin, Varga Ivica, Sabol Slavica, Pongrac Vladimir, Pačandi Mijo, Žerjav Ivan, Žinić Gabrijel, Klarić Gabrijela, Smrk Nikola, Jarni Dragutin, Horvat Dragutin, Špoljarić Stjepan, Brljak Blaž, Sabočanec Anđela, Horvat Stjepan, Lisjak Ljudevit, Štefić Ivan, Međimurec Ivan, Fabić Đuro, Varga Julijana, Međimurec Rudolf, Brljak Ladislav, Pongrac Ivan, Brljak Zlatko, Klarić Mijo, Kanižaj Josip, Bartolić Zlatko,

da Ivan, Čižmešija Dragutin, Vučenik Ignac, Miser Vera, Sabočanec Dragutin, Vučenik Amalija, Štefić Rudolf, Krušelj Đuro, Fabić Marija, Čižmešija Franjo, Bogomolec Marija, Fabić Rudolf, Čižmešija Milan, Rusak Vinko, Cvjećarna "Flora", RTV servis Pongrac, Matotek Mijo, Hajdinjak Andrija, Horvat Ivan, Jakupak Dragutin, Gabaj Krešo i Horvat Đuro.

Zatim je izaslanik Vatrogasne zajednice Hrvatske gosp. Stjepan Brljak predao zlatnu medalju Vatrogasne zajednice Hrvatske gospodinu Heinen Augustu, zapovjedniku DVD Hardegsen.

Na prijedlog Komisije za odlikovanja VZZ međimurske brončane medalje su primili Rein Klaus iz DVD Hardegsen, Kassi Jožef i Plander Matyas iz DVD Murakeresztur i Čituš Vinko.

Spomenice za dvadesetogodišnji rad u vatrogastvu dodijeljene su Miser Miji, Lipić Zlatku, Panić Antunu, Ribić Ivanu i Brljak Branku, a za desetogodišnji rad Miser Branku, Mirić Branku, Ivančok Kristijanu, Bogomolec Vinku, Žinić Tomislavu, Zabavnik Miramu, Karloci Kruni i Čituš Daruku.

Na temelju odluke Upravnog odbora DVD-a Donja Dubrava, a za osobne zasluge na širenju i omasovljenju vatrogastva, međudržavnoj i međudruštvenoj suradnji, svekolikoj pomoći našem društvu, spomen tapiserije s likom sv. Florijana, zaštitnika vatrogasaca, dodijeljene su Općini Donja Dubrava, DVD-u Hardegsen, DVD-u Murakeresztur, gosp. Heinen Augustu, gosp. Kassai Jožefu i gosp. Čižmešija Alojzu.

Svečani dio su na kraju uveličali članovi, Ogranka seljačke sloge Donja Dubrava splotom međimurskih kola.

Nakon svečanog dijela programa započeo je zanimljiv program u kojem su bile prikazane vatrogasne vještine i spretnosti sa starim špicama na konjsku zapregu. Pored desetina DVD-a koje su već spomenute kao gosti, vježbe su izvodili dubravski najmlađi vatrogasci i to ženska i muška desetina, a sa sprežnim špicama su vježbu izvele donjodubravski mlada i starija desetina. Gosti iz DVD-a Hardegsen su vježbu izvodili na kraju i pripremili nam svima nazočnima ugodno iznenađenje. Naime, na cijev šprice priključili su najmoderniju mlaznicu, koju su nakon vježbe darovali Vatrogasnom društvu Donja Dubrava.

Za dobro raspoloženje gostiju i uzvanka u Donjoj Dubravi brinuli su se djelatnici ugoditeljskog poduzeća "Grozd" Kotoriba, a pored već spomenutih darovatelja veliku pomoć u organizaciji ove svečanosti dali su osnovna škola, Društvo žena, lovačko društvo i ribičko društvo.

Vinko Čituš

Posveta svečane zastave

riba, "Hrast" prodavaonica Donja Dubrava, "Graditeljstvo" Horvat Vladimir, Donja Dubrava, Heinen August i Elfride, Kaasai Jožef i Rožika, Čižmešija Alojz i Amalija, Čituš Vinko i Milica, dr. Dolenc Ivan i Marija, Vidočić Stjepan i Barica, Vlaović Stjepan, Kranjec Ladislav i Katica, vlč. Mirko Pilaj, Hrašćanec Đuro i Rozalija, Čižmešija Nikola i Julijana, Fuš Stjepan i Elizabeta, Vučenik Dragutin i Terezija, Dolenc Marija, Klarić Gabrijela-Ljukševa, Kralj Vladimir, Haramija Đuro i Anđela, Grošanić Nikola i Katarina, Klarić Ilija i Vera, Pačandi Branko i Darinka, Čižmešija Franjo i Marija (Reškov) Popović Jelena, Auto škola "Kompas" Donja Dubrava, Lisjak Rudolf i Božica, Rusak Zdenko, Miser Franjo, Miser Silvija, Čituš Josip i Mirjana, Jakupak Dragutin i Barbara, Šopar Franjo i Anica, Frančić Mijo i Katica, Milek Anamarija, Ujlaki Mijo i Jelena, Vučenik Andrija i Barbara, Pongrac Vlado i Mirjana, Stančec Vjekoslav i Margareta, Jan-

Čituš Đuro, Međimurec Ivan, Horvat Đuro, Čituš Franciska, Hrašćanec Ignac, Miser Josip, Haromet Franjo, Fabić Nada, Kivać Josip, Varga Rozalija, Bogomolec Petar, Harča Marko, Mirić Agneza, Kolaric Monika, Jakupak Đuro, Čižmešija Elizabeta, Šven-

Vježba sprežnom špicom

UDRUGA OBRITNIKA OPĆINE D. DUBRAVA

Ako govorimo o povijesti dubravskog gospodarstva, onda se moramo prisjetiti velikog broja obrtnika raznih struka.

U ne tako davnoj prošlosti Dubrava je imala preko 150 obrtnika, što je činilo najjaču obrtničku skupinu u istočnom Međimurju. Pojedine struke su bile toliko brojne da su

Još i danas je sačuvan vrč Tkalačkog ceha D. Dubrave iz godine 1768, koji se nalazi u muzeju Međimurja u Čakovcu.

imale svoje cehove.

U bivšem sustavu obrtništvo je bilo zakonski ograničavano, tako da je u to doba obrtništvo palo na zanemariv broj.

Dolaskom demokracije došlo je do obnove obrtništva i male privrede. D. Dubrava trenutno ima 52 obrtničke radnje, 12 malih i 3 srednja poduzeća. Danas obrtnici Donje Dubrave čine 3,8% obrtnika Županije međimurske, dok stanovništvo čini 2,3%.

Zbog naglog jačanja obrtništva i male privrede pojavila se ideja o organiziranju obrtnika zbog lakšeg ostvarivanja svojih ciljeva. Kao najprikkladniji, zakonski dozvoljen oblik organiziranja bila je Udruga.

Osnivačka skupština održana je 5. II. 1995. na kojoj su bili izabrani organi upravljanja (upravni i nadzorni odbor), te predsjednik Antun Brljak, tajnik Antun Benko i blagajnik gđa. Marija Fabić.

Ciljevi i djelatnost udruge su: okupljanje obrtnika radi promicanja gospodarskih, stručnih i osobnih interesa. U tom kratkom razdoblju djelovanja Udruge učinjeno je nekoliko značajnih aktivnosti:

- u poglavarstvu Općine D. Dubrava Udruga je dobila svog zastupnika-poglavaru gđu. Katicu Frančić

- u Gospodarskoj školi u Varaždinu imamo člana komisije za polaganje završnih ispita gosp. Antuna Benka

- uspostavljena je suradnja sa odjelom za gospodarstvo Županije međimurske

- sponzorirala nagrade na festivalu "Radost u pjesmi" Donje Dubrave

- sudjelovala je na izložbi "starih" obrta u Gornjem Mihaljevcu u okviru manifestacije "Dani lipa"

- organizirala je izlet u Beč. Danas Udruga broji 51 člana i nastavlja bogatu višestoljetnu tradiciju hrvatskog obrtništva u Dubravi

Predsjedništvo Udruge

"OBUĆA BENKO"

D. Dubrava, Prvomajska 4, Tel./fax: (040) 88-013

PROIZVODI: dječju, žensku, mušku platenu obuću, dječje sandalice, papuče za škole i dvorane
U PRODAVAONICI NUDIMO SVE VRSTE OBUĆE DOMAĆIH I STRANIH PROIZVOĐAČA, ŽENSKE MODNE TORBE, REMENE, NOVČANIKE, ŠKOLSKE TORBE, ŠKOLSKE PERNICE

RADNO VRIJEME:
RADNI DAN OD 8-18 sati
ČETVRTAK 7-14 sati
SUBOTA 8-13 sati

DRUŠTVO HRVATSKA ŽENA D. DUBRAVA RAČUNALO ZA NAŠU DJECU

U programu rada Društva Hrvatska žena i ove godine glavna aktivnost usmjerena je na obogaćivanje društvenog života svake žene, poboljšanje kvalitete kulture življenja svojih mještana.

Već na samom početku godine Društvo žena se vrlo uspješno uključuje zajedno sa ostalim organizacijama u mjestu u obilježavanje Fašenka. Članice Društva pomažu DVD-u prigodom proslave svečane primopredaje barjaka, a za blagdan Svete Margarete postavljaju u prostorima škole izložbu cvijeća i ručnih radova.

Svakako, najvažnija aktivnost Društva žena u ovoj godini bila je organizacija zabave za Uskrs. Uskrsna zabava je u D. Dubravi tradicija, a želja Društva je bila svima za ovako veliki blagdan pružiti lijepe i ugodne trenutke u druženju s prijateljima, rodbinom i znancima.

Treba istaknuti da je sav prihod od ove zabave namijenjen u svrhu pomoći, napose našoj djeci. Za potrebe nastave informatike i opremu informatičke učionice O.Š. D. Dubrava Društvo žena je kupilo računalo u vrijednosti 6480 kn. Župnoj crkvi u D. Dubravi Društvo žena darovalo je 3500 kn, a KK "Dubravčan" 1000 kn.

Povodom obilježavanja Dana majki članice Izvršnog odbora Društva pohodile su desetak bivših članica kojima su tom prigodom uručeni skromni darovi.

Kako ovo nije kraj godine, pred Društvom žena stoje još mnoge zadaće koje će realizirati u skladu s programom rada.

Nada Bogojević

SANACIJA I ASFALTIRANJE ULICA

Vremenske neprilike, točnije svakodnevne plohe uvelike su omele sanaciju preko pa po ulicama u mjestu, nastalih prilikom izvođenja plinske mreže. Od ukupno četrdesetak prekopa dvadesetak ih je završeno tek ovih dana. Izvođač radova je bilo poduzeće Međimurje-Tegra ČK, a financiralo ih je poduzeće Međimurje-Instalomont ČK. Usporedo s tom akcijom Općina je prišla sanaciji ispupčenja nastalih prilikom bušenja ceste za vodovod. Vrije-

me je pokazalo da od slijeganja asfalta neće biti ništa, te se prišlo sanaciji toga. Ukupno je sanirano pet ispupčenja u ul. P. Miškine 3 i Zagrebačkoj 2.

Pripreme za asfaltiranje ulica na Dolnjem polju su izvršene i ovih dana (prije prošćenja) trebali bi se završiti i ti radovi. Pokraj ulice na Dolnjem polju asfaltirat će se dio neasfaltirane ulice Sajmište, 3. travnja, Zl. strmec, P. Miškine, Začretje i Dravska.

I. Štefić

RTV - VIDEO SERVIS

SLAVKO PONGRAC

D. DUBRAVA, tel. 88-782, ZAGREBAČKA 4

POPRAVAK SVIH VRSTA VIDEO I AUDIO UREĐAJA

POVRŠINSKI KANALI

Na inicijativu mještana pojedinih ulica (Koprivnička, M. Gupca, Br. Radića) Općina Donja Dubrava zatražila je iskop površinskih kanala na regionalnoj cesti Čakovec-D. Dubrava-Koprivnica od Hrvatskih cesta, Nadcestarije Čakovec. Zadovoljstvo je mještana iz navedenih ulica, ali i pozivi iz preostalih ulica, u kojima je voda na asfaltu, te kada će se i u njihovim ulicama kopati kanali. Preostale ulice treba urediti u slijedećem razdoblju. Svakako treba početi od onih najkritičnijih, jer sve ulice (31), ili 14 km, gotovo je nemoguće riješiti preko noći.

I. Štefić

UREĐENJE BANKINA I ŠETALIŠTA UZ DRAVSKU OBALU

Pred svako prošćenje općina Donja Dubrava posebnu brigu posvećuje uređenju - izgledu mjesta. Tako je i nedavno uređeno - izvršena košnja trave, odnosno grmlja uz dravsku obalu (od mosta prema cesti HE "Dubrava") - te ulazu u mjesto od mosta, odnosno iz Donjeg Vidovca, što je izvela "Vodogradnja" iz Varaždina.

I. Štefić

Z.B. DUBRAVSKI

JAPINE BRIGE

Ve si mislim kaj moral nastrti,
Koroziñje naseći i obroka dati,
Ščistiši štalu, ričku potkovati.
Idem v log, a kotač se resušil,
Svornik se zavinol, svora vtrgla.

Vinto bi moral podmazati,
Koso sklepati,
Zobačišče naprajti,
Trčka stesati i drva naprajti.

A dén je kratki,
Se krajši,
A ljéta me tišče:
Dóga só,
Saki dén se dokša.

1984.

GRANIČNI PRIJELAZ - NAŠE BUDUĆNOSTI

Sve je počelo prije tri godine. Demokratski izbori u našim zemljama već su bili iza nas. Stigla je nova era u dobrosusjedskim odnosima i ovamo k Muri. Općina Murški Križevci (Murakerestur) je uvijek bila otvorena za sve veze sa okolnim mjestima, a pogotovo sa općinom Donja Dubrava.

Kada je našu općinu pohodila delegacija donjodubravске općine, shvatili smo da su naše težnje za otvaranje stalnog graničnog prijelaza zajedničke. Ubrzo su poslana molbe na ovlaštena mjesta, diplomacija je počela djelovati. Te godine 1992. prvi korak u europsku kuću učinjen je dolaskom gosp. Ladislava Kranjca i gosp. Stjepana Vlaovića.

Mi smo u njima upoznali vrlo agilne i odlične čelnike. Načelnik Murških Križevaca (Murakerestura) gosp. József Kassai, njih je upoznao sa načelnikom Belezne gosp. József Kassai, njih je upoznao sa načelnikom Belezne gosp. Jozsefom Pécšijom, kao predstavnikom još jedne zainteresirane općine. Ovakvo već ojačani u zajedničkoj slozi krenuli smo na taj složen zadatak. Treba naglasiti, kako mjesto predviđenog prijelaza pripada pod općinu Murakerestur, ali je relativna blizina Belezne indicirala i njihovu angažiranost. Susre-

ti među našim općinama odvijali su se redovito, a suradnja je sve više napredovala. Stvarale su se i prijateljske veze između nas. Prošle godine smo već mogli organizirati svečano otvaranje privremenog prijelaza. Moramo priznati, shvatili smo povijest kada je nakon 45 godina između Murških Križevaca (Murakerestura) i Donje Dubrave oživio taj krajolik pokraj Mure.

Kako dalje? Ovo pitanje su postavili mnogi. Odgovor je ubrzo stigao, rješenje je nađeno, kada su čelnici Donje Dubrave predložili izgradnju broda na Muri. Na poziv dubravске općine pohodili smo granični prijelaz na Muri kod Sv. Martina, gdje je prijelaz osiguran brodom. Odluka je ubrzo donešena, to treba i nama!

U svim tim razgovorima s hrvatske strane sudjelovali su i dr. Zvonimir Bartolić, narodni zastupnik i Davorin Radošević, podžupan.

Bilo je jasno da brod i prijelaz možemo napraviti samo zajednički. Brod je prošli tjedan pušten u Muri i već je prvi dan bez ikakvih poteškoća izvedena pokusna vožnja.

Cestu do pristaništa broda obnavljamo mi, dok radove na brodu izvođe spretni meštari iz Donje Dubrave. Općina Murški Križevci (Murakerestur) planira asfaltirati cestu do sela, jer je to neophodan stalan prijelaz. Sada, 16. srpnja, za prošćenje u Donjoj Dubravi ponovo se otvara granica, te je tada i naša prva obljetnica otvaranja, ali sada već na brodu.

Budućnost je pred nama, privredni tijekovi će se svakako oživjeti na obostranu korist, ali ne smijemo iz vida izgubiti i stvaranje ljudskih odnosa, kao polog za našu dobrosusjedsku suradnju.

dr. Attila Koósz
član Općinskog vijeća
Murških Križevaca
(Murakerestur)

V NOĆI SEDIM I MISLIM

Z mesecom v red tvoja tenja putuje,
zvezda kaj je pala, na nas me zmišljuje.
A noć je praf grda dok sam moraš biti,
zato me misel na tebe nikak neće pustiti.
Tak bi štela ovu noć k tebi oditi
jer puno noći bez ljubavi ne bi s
smelo biti

Unda si srđit i saki ti samo smeta,
Se črno gljeđiš i misliš si
denes mi je kak kraj sveta.

A to je samo život koji nas tira i tira,
jen den nas raduje, već drugi živcira.
Retko samo radost, retko sakomu
se ide po dlaki

den za dnevom, ljeto za ljetom
onak kak oblaki

smičkajo se pomalji po nebi života.

Rodenje nam dojde kak pondeljek,
a starost je već subota.

A nedelja? V nedeljo si naša duša počiva,

Pred Bogom nam se život kak stolnjak prestira.

Kaj si se delal, koga si ljubil,

Morti buš tam našel ono

kaj si za života zgubil

Tak si mislim i v kmici sedim

k tebi bi išla dok mesečnu gljeđim

S tebom bi bila od pondeljka do subote,

jer imam samo jenoga, a ne tri živote.

Zinka Čižmešija

GRANIČNI PRIJELAZ NA KAKINJI

U prošlom Božićnom (1994.) 3. broju Dobravskih novina pisao sam o poslovima i problemima oko graničnog prijelaza na Muri. Spomenuo sam da smo poslali zamolbu Županiji međimurskoj da nam dodijele nekakva novčana sredstva. U međuvremenu smo dobili sredstva i to dva puta, prvo 190.000 kn, od čega smo utrošili 160.000 za asfaltiranje ceste prema graničnom prijelazu za koji iznos je asfaltirano po najpovoljnijem ponudaču 650 m, širine 6 m, što odgovara međunarodnim standardima. Budući da nam ostatak od 30.000 kn nije bio dovoljan za dovršenje broda, na temelju naše zamolbe Županijsko poglavarstvo nam je naknadno odobrilo 30.000 kn. Da navedem samo grube cifre koje smo utrošili za izgradnju broda: za 14.000 smo kupili stare kompe, 8.000 kn je sta-

jao popravak tih kompova, 25.000 kn koštalo je pjeskarenje i bojanje tih kompova. Sada traju najintenzivniji radovi oko gradnje broda i pristaništa (kapura).

Imam nakanu detaljno izvjestiti o troškovima broda u jednom idućem broju Dobravskih novina. Moram spomenuti da čujem razna reagiranja: jedna su zbog neznanja, a ima i zlonamjernih, kako načelnik općine tj. ja asfaltiram cestu prema granici radi sebe, jer imam na Pažutu zemlje. No, ja ne zamjeram onima koji ne znaju činjenično stanje i tako govore, ali zamjeram onima koji znaju činjenično stanje pa tako govore. Napominjem da su ta sredstva od Županije dobijena za određenu namjenu, tj. za gradnju broda i ceste prema granici i da ih mi ne možemo trošiti u druge svrhe. Ima na žalost i naših

mještana koji kažu što će nam taj granični prijelaz. Za takve smatram da nisu svjesni što to znači za jedno mjesto, kad se otvori još jedan cestovni smjer.

Nadamo se da će se i to pitanje jednog dana riješiti. Šire se razne zlonamjerne vijesti, da smo uzurpirali teren za granični prijelaz od Općine Legrad. Napominjem da to nije službeni stav Općine Legrad, već nepoznavanje činjeničnog stanja od pojedinih ljudi. Općina Donja Dubrava je izvadila katastarsku kopiju plana, gdje je vidljivo obilježen put, a put je javno dobro odnosno javna prometna površina kojom se može koristiti svaki čovjek ove planete tj. bio on Dubravčan, Legradčan, Mađar, Švicarac i da ne nabrajam dalje. Općina Legrad već nas je jednim dopisom obavijestila kada ćemo dobiti lokacijsku dozvolu da će nam i ona pomoći. Moram spomenuti jedno neprikladno ponašanje, jednog ili više ljudi koji iz neobjašnjih razloga ruše (povalljuju) oznaku koja obilježava među K.O. Legrad i Županije Koprivničko-križevačke. Općina Legrad, odnosno Županija Koprivničko-križevačka ima zakonsko pravo da obilježi svoje međe. Ja osobno i u ime općinskog poglavarstva molim sve mještane D. Dubrave da nam pomognu u otkrivanju počinitelja tog djela.

Općina D. Dubrava je zatražila lokacijsku dozvolu od mjerodavne institucije i sigurno ćemo je dobiti. Konačno, taj granični prijelaz je odobren od strane hrvatske Vlade, kada i prelaz u Legrad i Kotoribi u Narodnim

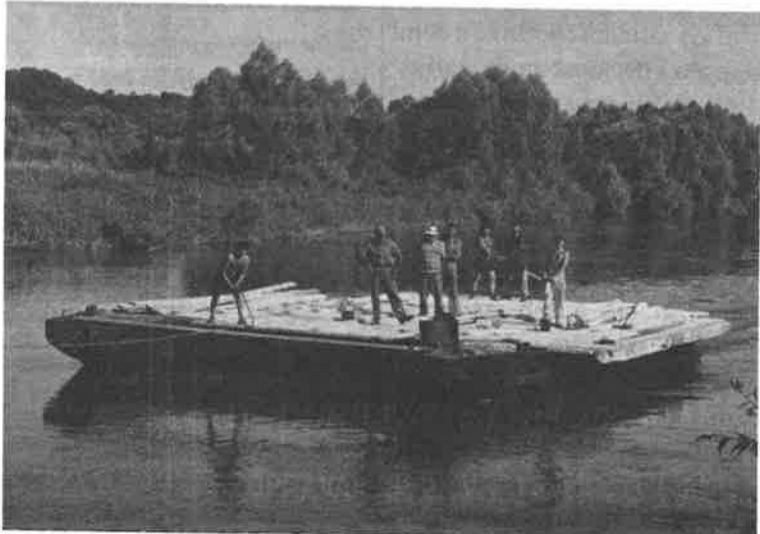

novinama br. 3/95. Predsjednik Vlade R. Hrvatske Nikica Valentić prilikom posjeta Donjoj Dubravi, osobno mi je rekao da ga pozovemo na otvaranje graničnog prijelaza i da će se rado odazvati. Mi, međutim, imamo tehničkih problema oko izgradnje broda i pristaništa. Dok ja ovo pišem brod je gotov, zabijaju se posljednje daske, ali nažalost do danas ne možemo naći makaru za zabijanje pilota (preslica) za kapure. Obratili smo se bivšem tesaru Josipu Trstenjaku u Prelog, no njegova je neispravna i od "Tegre" d.d. je također neispravna, nema u Varaždinu niti u Zagrebu odgovarajuće makare.

Sada smo se obratili načelnicima susjednih općina Belezna i Marakerestura (u Mađarskoj). Nadajmo se da će nam oni naći za koji dan makaru, kako bismo mogli dovršiti i kapure do Margaletskog prošćenja. Moram napomenuti da nam mađarske susjedne općine mnogo pomažu, a i naši pojedini mještani, pa čak i naši ljudi koji su rođeni u D. Dubravi, a sada žive izvan D. Dubrave, na primjer u Rijeci, a to su Đuro Pačandi, Vlado Globek i Drago Dornik koji su nam se potrudili nabaviti besplatno vitlo za

napinjanje čeličnog užeta preko rijeke Mure. Ili Dubravčani koji su dva dana sa svojim kiper prikolicama zavažali besplatno cestu prema granici. Takvih ljudi ima više, a o svima će biti riječi u slijedećem broju Dobravskih novina, a za sada im mnogo hvala, u svoje ime i u ime općinskog poglavarstva i općinskog vijeća. Moram spomenuti i to da mađarska vlada još nije odobrila stalan granični prijelaz, već smo zatražili za sada mi i susjedne mađarske općine samo za jednostavni prijelaz tj. na dan prošćenja 16. VII. 95. Nadajmo se da ćemo dovršiti kapure i da će se moći prelaziti s osobnim automobilima. Želim spomenuti da od gradnje betonskog mosta preko rijeke Mure nismo odustali, jer i za njega je u tijeku ishođenje lokacijske dozvole. Tu su se umiješale i Hrvatske ceste koje predlažu gradnju 6 m širokog mosta, a mi smo htjeli 3 m kao i ceste 6 m široke. Možda misle na to da će u budućnosti oni preuzeti tu cestu na daljnje održavanje.

LADISLAV KRANJEC
načelnik općinskog poglavarstva
Općine Donja Dubrava

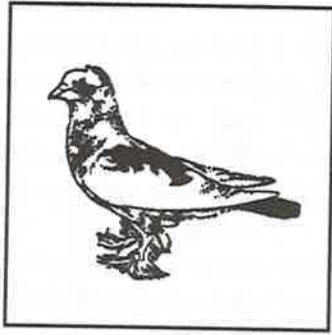
TKO JEDNOM ZAVOLI OVA MALA DIVNA STVORENJA,
NE ODVAJA SE OD NJIH DO KRAJA ŽIVLENJA!

“MEĐIMURSKA LASTAVICA”

VICEPRVAK HRVATSKE

Treća Državna izložba malih životinja održana je od 6. do 8. siječnja ove godine u Brodu u čast 750.-te obljetnice grada. U prostorima Obrtničke škole 214 uzgajatelja iz svih krajeva Hrvatske izložilo je 1073 komada najboljih golubova, 143 kunića, 209 ptica, 302 komada razne ukrasne peradi, nekoliko akvarija s ribicama i razne druge ljubimce. Društvo za uzgoj i

DRUŠTVO ZA UZGOJ I
ZAŠTITU MALIH ŽIVOTINJA
„MEĐIMURSKA LASTAVICA”
DONJA DUBRAVA

lastavica” dvije nagrade državnog šampiona pripale su Vladimiru Čižmešiji a po jedna Đuri Zvošču i Robertu Kranjcu. Za posebno lijepog pijetla pasmine “Hrvatica” nagrađen je Dejan Klarić, a za patku “Gluharu” Dalibor Kunaj. Društvo “Nedeljšće” na državnoj izložbi zastupala su dva uzgajatelja od kojih je Stjepan Pokrivač nagrađen za perad “Talijanska jarebičasta”.

zaštitu malih životinja “Medimurska lastavica” iz Donje Dubrave predstavljalo je 17 uzgajatelja koji su izložili 122 eksponata. U konkurenciji društava kao reprezentacije u koju je uvršteno po 15 najboljih golubova, kunića, peradi i ptica plasman je bio sljedeći:

I. mjesto pripalo je organizatoru izložbe društvu “Slavonski Brod”

II. mjesto osvaja društvo “Medimurska lastavica” iz Donje Dubrave

III. mjesto osvojilo je društvo “Moj ljubimac” iz Đakova. Medimurski su uzgajatelji u pojedinačnoj konkurenciji pokazali visoku kvalitetu izložbenih eksponata što potvrđuje osvajanje devet titula “ŠAMPIONA DRŽAVE”.

Šampionskog primjerka kunića pasmine “Belgijski orijaš” uzgojio je Ignac Nađ, “Veliku činčilu” Đuro Golubić i “Novozelandskog crvenog” Branko Horvat. Za vrhunski uzgoj golubova pasmine “Medimurska

Vrijedi spomenuti da je u nedjelju 8. siječnja izložbu posjetilo oko tisuću uzgajatelja među kojima je bilo i tridesetak iz Medimurske županije. Nezaboravni trenuci na izložbi, susret i stisak ruke prijatelja iz Broda, Đakova, Vukovara, Osijeka, Donjeg Miholjca, Virovitice, Bjelovara, Zagreba, Karlovca, Siska, Rijeke, Delnica i drugih mjesta lijepo naše. Potom podjela nagrada, riječi zahvale domaćina, ukrcavanje na autobus, pa sretno do ponovnog susreta iduće godine na državnoj izložbi u Virovitici.

Vladimir Čižmešija

FRIZERSKI SALON

“MANUELA”

VI. MANUELA HABJAN

Prvomajska 14, DONJA DUBRAVA
tel. (040) 88-024

Revijalna izložba u Legradu

Društvo za uzgoj i zaštitu malih životinja “Medimurska lastavica” iz Donje Dubrave, 11. VI. 1995. održalo je revijalnu izložbu povodom Dana općine u Legradu. S ovog područja u naše društvo je također učlanjeno nekoliko uzgajatelja. Izložbom su članovi našeg društva uveličali program svečanosti. Oko same pripreme kontaktirali smo s na-

čelnikom i tajnikom općine Legrad, dok smo radne akcije sami organizirali. Izložbu smo smjestili u prostorije Omladinskog doma, a otvorena je bila tijekom nedjelje.

Tu smo pokazali uglavnom ovogodišnji uzgoj. Moglo se vidjeti 70-tak primjeraka golubova, 40-tak kunića te 11 volijera peradi. Pozornost posjetitelja privukli su kavezi sa zamorcima, papigicama tigricama, rozankolisima, te prostor s mladim jarićima i patuljastim koza-

ma. Posebna atrakcija bila je tombola čiji su zgodici bile životinje. Legradani su se posebno divili veličini kunića pasmine belgijski orijaš. Također su im se sviđale i koze, te kokoši, dok je nekolicina pokazala želju da uzgaja golubove.

Ovom smo izložbom pokazali da dobrosusjedski odnosi s općinom Legrad nisu zanemareni. Na kraju je obostrano izražena želja da sa suradnjom nastavimo i ubuduće.

Goran Čižmešija

ŠRD “ŠTUKA” D. DUBRAVA

Ribičko društvo “Šćuka” D. Dubrava osnovano je davne godine 1966. Prije su ribiči naše zelene Dobrave morali ribičke karte kupovati u drugim selima (Legrad i Kotoriba) da bi mogli loviti ribu u bogatim vodama i grabama. Na inicijativu tadašnjih Dobravske ribiča koji su već stariji, a mnogih i nema, prišlo se osnivanju vlastitog društva koje su nazvali “Šćuka”, koje je lovilo u našem starom Bistercu i Grabama. Prvih godina bilo je velikih želja za rad u društvu i ribičkom nadmetanju. Or-

Godine 1967. bio je organizirani ispit za ribiče. Koji su to položili, a nisu buktali, jako su se štimali. Tako danas imamo tu generaciju ribiča koje zovemo, školani ribiči s ausvajskom. Sva-ke godine bilo je sve više članova. Odlazilo se na razna takmičenja i u daleka mjesta kao što su Bjelovar, Daruvar, Dalj, Glina, Darca, Jasenovac, Ilok i druge, za što posjedujemo diplome u znak zalaganja. Aktivni su bili pioniri i pionirke.

Pozvali smo sve koji su nam pomogli kod izgradnje doma čak

teres je sve manji, svi bi sve rješavali u gostionicama, a na radu ih nema nigdje. Samo uz trud upravnog odbora, njih 5-6, društvo uspijeva dosta toga napraviti. Probleme nam zadaju i krivolovci kojih ima dosta. Kontrola je nedovoljna bez uključivanja MUP-a, koji kao da je nezainteresiran za rad. Dok ovo čitate u ribički dom je sprovedena struja koju financira općina, kojoj se mnogo zahvaljujemo, jer nam je to bio najveći problem.

Uz pozdrav “Bistro”
Upravni odbor
ŠRD “Šćuka” D. Dubrava

organizirale su se radne akcije, pikniki, natjecanja sve na otvorenom, bez svog krova nad glavom. Najviše se odlazilo na staru Muru i na kanal Bistrec pri Brvi. Nisu bila ni zaobiđena ribička mjesta, kao što su Pijajiška jama, Okrugla jama, Rožete, Stara Drava pri belom pilju i druge, koje na žalost zbog centrale presušuju. Za male ribiče koji su još lovili na crni konac i bumbuvačku omiljene strelmane najbliže i najatraktivnije mjesto bio je kanal iz Peršćice, tj. Stara Drava kod kotla. Lovilo se na voglu, prek šumara, pred Ribičevimi, pri prikljenu, sve do mertvičkog mosta. Tu su djeca stjecala svoja ribička iskustva.

nam je došao i tajnik zajednice Ljudevit Jurišalja da se zahvali na trudu. Dom smo namjestili, komplet sa kuhinjom, i dvoranom za sastanke. Mogu se održavati svi sastanci i poslovi, a dom dajemo i dečkima za dečkarije. 1991. dolazi novi upravni odbor. Predsjednik je Josip Varga, blagajnik Andrija Mrnjavec, a tajnik nam se na žalost mijenja svakih par mjeseci, što nam stvara mnogo problema. Ipak, uspjeli smo izgraditi u tom razdoblju podrum, skladište i dva WC-a, od kojih smo jedan komplet završili, i koji je u uporabi. Bilo je i radnih akcija oko čišćenja šeta-lišta od mosta prema Lenti. Uredili smo i stazu za natjecanje. In-

DOBRAVSKI RIBIČI

U svitanje zore, dok rađa se i dan
priroda zove i zato sam i radostan
odmah se spremam, na obale Drave
uzimam pribor i vodice prave

Nije daleko, pokraj je sela
uvijek je hitra i jako vesela
zato sam tužan kad ranjena teče
pomislim odmah bit ću bez sreće

Jer došli su k nama neki ljudi novi
ostadoše nam samo prelijepi snovi
moćne mašine koje imaju moć
Brekču i rade cijeli dan i noć

Nekad je tekla prirodnim tokom svojim
i ostala je takva u mislima mojim
bez obzira na to uvijek ribiča ima
jer bistra je i lijepa i svakoga prima

Mnoge ću dane provesti na rijeci toj
na obalama njenim život je moj
neću se rastati od mile rijeke Drave
jer pravi sam ribič iz Donje Dubrave.
Josip Hrašćanec

MALO ISTRAŽIVANJE, STATISTIKA ŽUPE DONJA DUBRAVA - KOJA ZABRINJAVA

Želio sam ovim istraživanjem upoznati svoju župu i prikazati trenutačno stanje u njoj. Ljudi uvijek barataju s nekim brojevima koji su nepouzdan, a ja sam htio doći do što točnijih, te sam se dao na malo duže istraživanje. Niti jedna takva statistika ne može se sastaviti sto posto točnom, jer to je ono što se svakog dana mijenja: rođenja, vjenčanja, smrt, gradnja novih kuća i seobe.

Iz priloženih tablica može se vidjeti koliko ima ulica, kućnih brojeva, naseljenih kuća i stanovnika u pojedinim kućama. Ono što bode oči i gdje čovjek ne može ostati ravnodušan, a to je činjenica da naša župa ima 140 kuća po jednog staovnika i 156 po dva,

to je 40, 49%. Samo 179 kuća ima više od 4 člana, 24,48%.

U drugoj tablici možemo vidjeti koliko ima djece, mladih, koliko bračnih parova, koliko udovaca i udovica.

Djece do 7 godina ima 5, 83%, do 15 god. 8,99%, srednjoškolača, studenata 4, 12%, ostalih mladih do 30 god. 8,41%, starijih od 30 god. 7,52%. Onih koji žive u braku je 50, 54%, a udovica je 11,48%.

Ovim tablicama i statistikom želio sam pokazati kako će to biti ubuduće. Samo poraznije!

Ako nekoga još što posebno zanima, može se informirati u Župnom uredu.

Mirko Pilaj, župnik

ZAŠTO DUBRAVA IZUMIRE

ROĐENI OD 1. I. 1995. DO 5. VII. 1995.

Prezime, ime, ime oca, rođeno prezime	Adresa stanovanja	
Medved, Chanel - Lela, Davor, Medved,	Brač Radića 50,	8. V. 95.
Ribić, Bruno, Josip, Ribić,	Brodarska 43,	3. V. 95.
Žinić, Silvija, Bojan, Žinić,	Matije Gupca 23,	9. VI. 95.
Međimurec, Tomica, Ivan, Međimurec,	Mihovila P. Miškine 31,	28. IV. 95.
Horvat, Petar, Zoran, Horvat,	Mihovila P. Miškine 48,	15. III. 95.
Trstenjak, Filip, Antun, Trstenjak,	Trg Republike 16,	6. II. 95.
Miser, Sven, Branko, Miser,	Začretje 2,	26. VI. 95.
Oršuš, Senad, Slava, Oršuš,	Naselje Roma 3,	8. III. 95.
UKUPNO		8.
SVEUKUPNO		8.

PRIPREMILA:
Vesna Pačandi

UMRLI OD 1. I. 1995. DO 5. VII. 1995.

Prezime, ime, ime oca, rođeno prezime	Adresa stanovanja
ČIŽMEŠIJA STJEPAN (Đuro)	Zl. strmec 24. D. Dubrava
LISJAK LJUBICA (Antun)	Murska 24 D. Dubrava
FELETAR GIZELA (Josip)	Zagrebačka 34 D. Dubrava
BARTOLIĆ MIRJANA (Mijo)	Trg Republike 13 D. Dubrava
HARAMIJA VERONA (Stjepan)	Kalnička 3 D. Dubrava
RADAJ KATARINA (Mijo)	Grobljanska 1 D. Dubrava
VUK ANTUN (Jeronim)	Dravska 44 D. Dubrava
ČIŽMEŠIJA FRANCISKA (Stjepan)	Podravska 11 D. Dubrava
BRLJAK ANTUN (Ivan)	Prilaz 14 A D. Dubrava
RUSAK TEREZIJA (Mirko)	Br. Radića 40 D. Dubrava
ČIŽMEŠIJA MARIJA (Mijo)	Nov. žrtava 14 D. Dubrava
LISJAK VIKTOR (Mijo)	Krbulja 28 D. Dubrava
DOMINIĆ JOSIP (Franjo)	M. Gupca 22 D. Dubrava
RUSAK KATARINA (Đuro)	R. Šoštarića 6 D. Dubrava
ŠTEFIĆ ANTUN (Tomo)	Brodarska 3 D. Dubrava

PRIPREMIO:
Ivan Štefić

KUGLAŠKI KLUB "DUBRAVČAN"

DOLAZE LI BOLJI DANI?

Još su svježija sjećanja na prošlogodišnju svečanost 20. obljetnice postojanja i rada kluba, a već je za nama još jedna natjecateljska sezona. Naša skromna sportska sredina unatoč novčanima i kadrovskim poteškoćama realizirala je nastup seniorske ekipe u međuzupanijskoj ligi kuglaškog saveza Varaždin. Budući da su nam nedostajali kvalitetni igrači koji nastupaju u drugim sredinama, a neki su spriječeni zbog radnih obaveza, ne možemo se pohvaliti dobrim rezultatima.

No, ostaje nam i dalje nada u mlađe koji svake godine dolaze u našu sredinu. Upravo iz podmlatka stasala su četiri igrača koji su postali standardni igrači (Saša Štefić, Dario Lukša, Ivica Punčikar i Darko Štefić). Naizmjenice njihov odlazak na odsluženje vojnog roka remeti kontinuiran rad i napredak. Pokraj njih nastupili su Andrija Bogomolec, Radovan Rusak, Branko Klarić, Darko Latin, Tomislav Hrašćanec, Neven Lisjak i Darko Mikulan. Najuspješniji i najstandardniji igrač juniorske, a ujedno i seniorske momčadi, bio je Saša Štefić.

I ove godine realiziran je nastup juniora na prvenstvu parova Hrvatske u Požegi i pojedinačnom u Korprivnici. Približava se otvoreno prvenstvo D. Dubrave koje

će se održati sredinom kolovoza. Ove godine, kao i niz prethodnih, sponzor i pokrovitelj bit će gospodin Đuro Šimunić, naš sumještalin na privremenom radu u Njemačkoj. Bez njegove pomoći, kao i pomoći tvrtke "Farmex" d.o.o. iz D. Dubrave Franje Misera, rad ovog skromnog kluba ne bi bio niti zamisliv. Bez njegove pomoći nastup u međuzupanijskoj ligi Saveza Varaždin ne bi bio realiziran.

Zbog sustava nastupa u natjecateljskoj sezoni 1995./96., 6 igrača x 200 hitaca troškovi će biti udvostručeni.

Vjerujemo da bude razumijevanja i od općine da pomogne u kritičnim novčanim trenucima. Sama činjenica da u Županiji međimurskoj djeluje ukupno 5 klubova u raznim rangovima do 1. državne lige daje nam više motiva i volje, unatoč svim poteškoćama da se održimo u natjecanjima. Ostali smo osim 4 kluba iz Čakovca jedini koji aktivno djelujemo. Posebnu zahvalnost dugujeemo poduzeću "Grozd" Kotoriba, koje nam dugi niz godina izlazi u susret, pružajući usluge kuglane u restauraciji "Opera" bez naknade.

Unatoč svim nedaćama uz odricanja i maksimalna zalaganja s pravom se možemo upitati: "Dolaze li bolji dani?"

Tajnik
Dragutin Štefić

1	ULICA	KUĆ. BROJ OD DO	BROJ NASELJ. KUĆA	1 Čl.	2 Čl.	3 Čl.	4 Čl.	5 Čl.	6 Čl.	7 Čl.	8 Čl.	9 Čl.	10 Čl.
1.	BRAĆE RADIĆA	1-50	36	10	5	6	7	5	2				
2.	BRODARSKA	1-43	17	1	3	3	4	3	3				
3.	DRAVSKA	1-53	41	6	10	8	7	7	2	1			
4.	GROBLJANSKA	1-3	2			1	1						
5.	JOSIPA SLAVENSKOG	1-26	12	1	4	1	3	2	1				
6.	KALNIČKA	1-22	19	2	6	4	3	1	1	2			
7.	KOPRIVNIČKA	1-17	10			4	2	3	1				
8.	KRBULJA	1-38	28	7	6	5	6	1	1	2			
9.	MATIJE GUPCA	1-50	42	10	9	4	9	6	2	2			
10.	MLINARSKA	1-15	6	2	1	1	2						
11.	MURSKA	1-30	24	6	4	5	6	3					
12.	NOV. ŽRTAVA	1-21	24	5	5	4	3	3	3	1			
13.	PODRAVSKA	1-63	54	9	15	11	10	3	6				
14.	M. P. MIŠKINE	1-96	78	22	21	9	10	11	4				1
15.	PRVOMAJSKA	1-45	37	7	6	8	10	2	2	1	1		
16.	RIB. PROLAZ	1-14	8	2	1		2	2	1				
17.	RUDI ŠOŠTARIĆA	1-26	14	4	2	2	1	2	1	2			
18.	SAJMIŠNA	1-9	3			3							
19.	SPLAVARSKA	1-10	7	1	3					1			2
20.	STARI KRAJ	1-24	14	1	2	2	3	2	3	1			
21.	STAROPOLJSKA	1-11	11	4	1		2	2	1	1			
22.	USKA	1-2	2			1				1			
23.	TRG REPUBLIKE	1-23	27	6	7	4	7		2	1			
24.	VINOGRADARSKA	1-38	23	4	4	3	3	4	3	1	1		
25.	VLADIMIRA NAZORA	1-20	13	1	4	3	2	2	1				
26.	ZAČRETJE	1-13	9	1	2	2	1	3					
27.	ZAGREBAČKA	1-86	78	12	17	8	15	12	11	1	2		
28.	ZLAT. STRMEC	1-36	31	5	5	6	6	4	4		1		
29.	3. TRAVNJA	1-56	38	8	10	6	8	5	1				
30.	MEĐ. ČETE	1-32	13	1	1	3	7	1					
31.	PRILAZ	1-20	10	2	1	3	2	1	1				

UKUPNO 731 140 156 119 142 90 57 18 5 3 1
BROJ ČLANA PO ULICI I KUĆAMA

1	ULICA	KUĆE BROJ	BROJ ČLANA	DJECA		MLADI			VJENČANI		UDOVCI		Rasti
				od 7 g.	do 15 g.	SRED. FAKS	OSTAL	STARJIJI od 30 g.	CRKV.	CIVIL.	M	Ž	
1.	BRAĆE RADIĆA	36	112	8	10	4	8	3	22	2	3	17	1
2.	BRODARSKA	17	65	6	11	1	5	1	16	1		7	
3.	DRAVSKA	41	132	9	12	3	16	13	26	3	1	19	
4.	GROBLJANSKA	2	7	1	1	1			1	1			
5.	JOSIPA SLAVENSKOG	12	40	3	5	1	2	1	10	1		6	
6.	KALNIČKA	19	63	2	6	1	12	4	15	1	2	5	
7.	KOPRIVNIČKA	10	41	4	3	2	7		12		1		
8.	KRBULJA	18	92	8	11	4	1	7	20	6	3	6	
9.	M. GUPCA	42	132	10	9	2	14	13	28	1	3	20	2
10.	MLINARSKA	6	15		1	1	1	3	4			1	
11.	MURSKA	24	68	3	9	2	7	5	15	2	1	7	
12.	NOV. ŽRTAVA	24	79	9	6	4	6	6	14	2	4	11	1
13.	PODRAVSKA	54	163	10	12	3	20	14	37		3	17	
14.	M. P. MIŠKINE	78	219	12	12	6	9	21	62	2	3	28	1
15.	PRVOMAJSKA	37	119	6	8	7	13	13	28	2		13	
16.	RIB. PROLAZ	8	28	2	5	4			6		1	4	
17.	RUD. ŠOŠTARIĆA	14	48	2	6	2	4	5	10	2	1	4	
18.	SAJMIŠNA	3	9		1		3		1		1	2	
19.	SPLAVARSKA	7	32	4	3	2	3		7	1	1	3	
20.	STAROPOLJSKA	11	37	3	1	3	5	1	8			6	2
21.	STARI KRAJ	14	58	1	6	6	3	5	15	1		5	
22.	USKA	2	9	1	1			2	1	1		1	
23.	TRG REPUBLIKE	27	79	7	7	6	1	2	20	4	1	5	
24.	VINOGRADARSKA	23	86	10	3	4	7	6	21	1	1	10	1
25.	UL. NAZORA	13	42	2	4	1	5		12	1	1	1	2
26.	ZAČRETJE	9	30	1	3	3	2	1	7			4	1
27.	ZAGREBAČKA	78	279	18	30	13	20	17	70	3	1	41	
28.	ZLAT. STRMEC	31	109	14	8	2	7	12	27			10	2
29.	3. TRAVNJA	38	109	9	11	4	10	13	20	6	3	17	
30.	MEĐ. ČETE	13	45	4	7	7		1	11	2			
31.	PRILAZ	10	32	1	2	3	5		9			3	

UKUPNO 731 2 378 140 214 98 200 179 555 46 35 273 13

STATISTIKA (PO ULICAMA) - DJECE, MLADIH, VJENČANIH, UDOVACA, UDOVICA, RASTAVLJENIH

**PRIHODI
OPĆINE DONJA DUBRAVA u 1994. GODINI**

Porez na dobit.....	1.040,61
Porez na dohodak od nesamostalnog rada.....	406.834,72
Porez na dohodak fizičkih osoba.....	20.716,52
Porez na dohodak od obrta.....	26.309,65
Porez na dohodak od poljop. i šumarstava.....	43.192,72
Porez na dohodak od mirovine.....	2.673,41
Prihod od tržnice.....	9.043,60
Prihod od pijace.....	8.750,00
Prihod od kumunalijske.....	22.336,00
Porez na potrošnju.....	27.499,68
Porez na reklame.....	982,47
Porez na tvrtku ili naziv.....	23.425,97
Porez na promet nekretnina.....	8.815,82
Porez na upotrebu javnih površina.....	10.161,13
Prihod od zakupnine.....	517,71
Prodaja građ. zemljišta.....	46.760,00
Prihod od zakupljenog poljop. zemljišta.....	14.170,41
Novčane kazne i oduzeta imov. korist.....	1.508,56
Ostali prihodi.....	12.191,40
Dotacije i sl. prihodi.....	42.063,82
Samodoprinos.....	135.000,00
Naknada za traktore.....	14.573,88
Sredstva bivše MZ.....	190.423,37
Sredstva primljena od Županije.....	213.700,00
Prihod od kamata.....	18.007,00

UKUPNI PRIHOD 1.300.698,87

Saldo od 31. 12. 1993.....	20.381,00
Saldo žiro račun posebne namjene 31. 12. 1994.....	24.551,92
Saldo žiro račun samodoprinos 31. 12. 1994.....	44.280,27
Saldo žiro račun redovni 31. 12. 1994.....	254.134,75
Saldo blagajna 31. 12. 1994.....	3,35

UKUPNO 332.970,29

**RASHODI
OPĆINE DONJA DUBRAVA U GODINI 1994.**

Sredstva za bruto plaće.....	40.829,85
Doprinos MIO.....	5.511,99
Doprinos za zdravstvo.....	3.062,23
Sredstva za topli obrok.....	6.233,26
Sredstva za putne troškove.....	9.186,00
Regres.....	1.271,82
Ugovor o djelu.....	30.770,00
Sredstva za opremu i investicije.....	382.828,82
Tekuće investicijsko održavanje.....	231.558,91
Sredstva za ostale potrebe.....	32.647,21
Reprezentacija.....	5.095,55
Vodoprivredna naknada.....	6.358,41
Sitni inventar.....	14.037,34
Trošak struje, vode, PTT.....	44.378,21
Kultura i obrazovanje.....	15.060,20
Šport.....	16.849,20
Sredstva za udruženja građana.....	2.600,00
Predškolski odgoj - vrtić.....	118.021,92
Uređenje deponije.....	5.581,70
Ostale opće društvene potrebe.....	15.009,76
Provizija ZAP i PTT.....	1.217,20

UKUPNI RASHOD 988.109,58

**VEĆI FINACIJSKI TROŠKOVI OPĆINE
D. DUBRAVA OD 1. I. DO 10. VII. 1995.**

MJESEČNI TROŠKOVI	
- plaće djelatnika i troškovi vrtića.....	13.893,00
- plaće djelatnika Općine (4 djelatnika) brutto.....	9.229,00
- ugovor o djelu načelnika (brutto).....	1.500,00
- troškovi javne rasvjete.....	1.536,00
- troškovi telefona i vode.....	1.200,00
UKUPNO	28.358,00

RADOVI IZVRŠENI U PRVOM POLUGODIŠTU

- ralica za snijeg.....	4.255,00
- nabava uredskog pokućstva.....	27.764,00
- jastuci za stolice u školi (Zalan).....	2.189,00
- dotacija Košarkaškom klubu Dubravčan.....	13.930,00
- vodoprivredna naknada.....	21.668,00
- uređenje i asfaltiranje ceste prema Kakinji.....	160.000,00
- dotacija NK Dubravčan.....	7.300,00
- dotacija Seljačkoj Slogi.....	18.070,00
- nabava metalnih kompova.....	14.000,00
- program za vođenje knjigovodstva.....	8.200,00
- antikoroziivna zaštita kompova.....	25.000,00
- asfalterski radovi ulica u mjestu.....	274.150,00
- pokroviteljstvo DVD za svečanu zastavu.....	20.000,00
- sufinanciranje Športskog saveza Županije međimurske.....	2.127,00
- utovar šljunka za cestu prema Kakinji.....	5.357,00
- betonske cijevi za površinske kanalizacije.....	3.200,00
- razni troškovi izradbe broda.....	38.319,00
Prihod od poreza na dohodak (25%) mjesečno iznosi.....	33.400,00
Prihod od općinskih poreza mjesečno iznosi.....	3.740,00

Pripremio: I. Štefić

PRORAČUN OPĆINE DONJA DUBRAVA ZA GODINU 1995.

A. PRIHODI

Grupa računa	Broj računa	PRIHODI	SVOTA
1	2	3	4
70.	700	Preneseni dio viška prihoda iz protekle godine	332.970,29
71.	710	Porez iz dohotka pravnih osoba	5.000,00
72.	720	Porez iz plaća radnika	300.000,00
72.	721	Porez iz plaća zaposlenih koji samost. obav. djelat.	40.000,00
72.	723	Porez iz plaća od poljop. djelat.	30.000,00
73.	730	Osnovni porez na promet proizvoda	10.000,00
73.	731	Porez na promet proizvoda	30.000,00
73.	735	Porez na promet nekretnina i prava	20.000,00
74.	748	Ostali porezi	25.000,00
75.	751	Komunalne takse	40.000,00
77.	770	Prihodi po posebnim propisima	300.000,00
77.	778	Ostali prihodi	150.000,00
78.	781	Doprinos iz proračuna jed. lok. samoup.	50.000,00
UKUPNO PRIHODI			1.332.970,29

B. RASHODI

Grupa računa	Broj računa	RASHODI	SVOTA
1	2	3	4
40.	400	Sredstva za dohodak radnika u tijelu uprave	30.000,00
40.	401	Sredstava za materijalne troškove	10.000,00
41.	410	Sredstva za plaće	60.000,00
41.	411	Sredstava za putne troškove	10.000,00
41.	415	Sredstva za investicije u osnovna sred.	100.000,00
41.	416	Sredstva za invest. u objekte i opremu	700.000,00
41.	418	Sredstva za ostale potrebe za rad tijela uprave	50.000,00
45.	450	Sredstava za obrazovanje i odgoj	130.000,00
45.	452	Sredstva za kulturu	30.000,00
45.	453	Sredstva za fizičku kulturu	50.000,00
45.	459	Sredstva za ostale društvene djelat.	10.000,00
46.	462	Sredstva za opću komunalnu potrošnju	50.000,00
46.	465	Sredstva za zaštitu i unapređivanje čov. okoline	10.000,00
46.	468	Sredstva za druge opće društ. potrebe	20.000,00
47.	470	Stalna proračunska rezerva	70.000,00
48.	481	Naknada troškova platnog prometa	2.970,29
UKUPNO RASHODI			1.332.970,29

VETERANI NK "DUBRAVČAN"

Veterani NK Dubravčan nastavili su i ove godine sa odigravanjem već tradicionalnih utakmica. Tako su 10. VI. 1995. godine bili gosti veterana Murskih Križevaca

(Murakerestúra) u susjednoj Republici Mađarskoj, gdje su zabilježili uvjerljivu pobjedu od 3:1.

Sljedeća utakmica odigrana je 2. VII. 1995. na

Krbulji sa igračima Hrvatske vojske, gdje su također zabilježili pobjedu od 3:1. Valja spomenuti velik broj gledatelja, atraktivne skokove padobrana, besplatnu porciju jela (graha) od Hrvatske vojske, kao i odličnu organizaciju utakmice.

Prihod utakmice poslužit će kao pripomoć u troškovima revanš susreta s veteranima iz Murskih Križevaca (Murakerestúra) tijekom kolovoza ove godine.

Ove aktivnosti jamstvo su da i ubuduće uspjesi neće izostati.

Igrači Hrvatske vojske i veterani NK "Dubrovčan" s padobrancima

Ivan Štefić

ŽIVOT ZA LJUBAV BLIŽNJEGA

Treći broj franjevačkog časopisa "Brat Franjo" (glasila) za 1994. godinu nas je izvjestio, da je u Zagrebu na Kaptolu 9 umro naš Dubravčan o. Ivan Kovač u 81. godini života.

U sjećanju i zahvalnici ocu Ivanu Kovaču uspješnome upravitelju Franjevačkog samostana govori se, da je on već kao mladi franjevac, prije 45 godina, dok je zbog režima bilo gotovo nemoguće raditi, neumorno širio i obnavljao franjeve. Obnovio je i uzdigao do najvišeg stupnja samostane na Trsatu i u Vukovaru, a bio je i komesar za FSR, što se danas naziva provincijskim duhovnim asistentom.

Otac Ivan Kovač boravio je u dva puta na Trsatu. Prvi put punih sedam godina. Od 1947. do 1954. godine, kada je bio upravitelj Trećeg reda i od 1960. do 1963. godine u funkciji gvardijana samostana i kustosa bazilike Majke Božje Trsatske. On je ostavio trajni pečat u franjevačkom samostanu na Trsatu tako da ga se mnogi trsatski vjernici i danas sjećaju kao marnoga, ustrajnog, i nadasve požrtvovnog upravitelja, gvardijana i kustosa, tog drugog po veličini hrvatskog svetišta. Za gvardijanata o. Ivana Kovača pok. akademski slikar Ivan Režek naslikao je danas već poznati Križni put u fresko-tehniku, tada je oličena i novim lusterima urešena trsatska bazilika. I zajednica Trećeg reda na Trsatu bila je uzorno organizirana pod vodstvom o. Ivana Kovača. Iz tadašnje zajednice s Trsata otišlo je u svećeničke škole nekoliko mladića. Jerko Fućak i Zvezdan Linić činili su krunu tog društva, pa i danas živi svjedoci života TR-a na Trsatu.

U razdoblju svog djelovanja u Vukovaru o. Ivan nastavio je rad s mladima i starijima, razvio bogatu duhovnu djelatnost: uveo Dan mjesecne skupštine kao sastanak svih članova zajednice gdje se upoznaje zajednica, razvija bratska ljubav, promiču kreativna djela, uveo godišnje duhovne vježbe za blagdan sv. Elizabete.

Za duhovnu izgradnju nabavljeno je za samostan oko 500 knjiga, a posebna pozornost bila je posvećena franjevačkoj literaturi. Skupljena su bila godišta Glasnika svetog Franje od 1892.-1944. godine. Sve je to lijepo dao urediti o. Ivan s katalozima u knjižnici, što je bilo ponos samostana do 1991. godine kad je sve uništeno od srbočetnika. Ostala su samo tri foto-albuma sa slikama iz života Provincije, i to zahvaljujući stručnom vodstvu o. Ivana, kojega se s najvećom ljubavlju, poštovanjem i zahvalnošću sjećaju svi članovi Reda.

Ivan Kovač-Gričev rodio se 1913. godine u Donjoj Dubravi u obitelji Stjepana Kovača i Ane rođene Karloci. Dubravska obitelj Kovač-Gričeva, može se reći da je dala u XX. stoljeću izvrsne intelektualce dubravske korenike. Otac Ivan, Stjepan, bio je najstariji brat Đu-

re i Andrije Kovač-Grivčevih, koji je poginuo u prvom svjetskom ratu. Majka Jana - ratna udovica - odgaja svog jedinca po tradiciji otaca u strogom katoličkom duhu. Ali dječčić je nježnog zdravlja i bolešljiv pa se dvije godine kasnije upisuje u pučku školu, tek 1922. Svih pet razreda pohađa s autorom ovih redaka. Već u četvrtom i petom razredu on je stalni ministar kod svetih misa župniku i kateheti I. Perhaču s grupom svojih pajdaša iz razreda Josipom Klarićem Zvonarom, Dragutinom Feletarom Žibekom, Dragutinom Šafarom Jančijevim, Josipom Vargom Dombajijevim, Ivanom Karlocijem Gorjanjskim i drugima. Trojica iz te generacije ministranata poslije su se posvetili svećeničkom zvanju. Samo sinovima bogatijih obitelji je nekoć bila dostupna srednja i visoka škola, pa od 32 učenika V. razreda 1927. godine u selu petorica su produžila školovanje, a trojica postali svećenici. Tako je i Jana Kovač-Karlocijeva dosta imućna udovica, bila u mogućnosti u varaždinskoj gimnaziji školovati Ivana, koji se kasnije opredijelio za franjevački red.

Prvu svoju svetu misu Ivan je služio u Donjoj Dubravi 28. VII. 1939. godine, a primio je redovničko ime Krizostom. Majka mu je priredila uz pomoć župnika Ivana Kneza i kantora Ivana Horvata veliko slavlje u okićenom dvorištu rodnog doma sa stotinju uzvanika, među kojima je bio i autor ovih redaka sa obitelji kao najbliži rođak i školski pajdaš slavljenika. Crkveni pjevački zbor "SV. CECILIJA" pod rukovodstvom Ivana Horvata je ispratio mladomislina na put sa slavljem u Rim s pjesmom "Za dom i narod svoj". O. Ivan Kovač je ostao u Rimu u Zavodu sv. Jeronima četiri godine, gdje se doškolavao.

Majka Ivanova s dosta velikim gospodarstvom sama je dosta teško izlazila na kraj pa je godine 1936. usvojila djevojku, svoju daljnju rođakinju, Jelku Miškojčeviću. Ali veliki vinograd i voćnjak na Legradskoj gori, kao i oranice tražilo je mušku radnu snagu, pa je i autor ovih redaka više puta pomagao stivni Jani u vinogradu rezati, okopavati i vezati. Na tu sreću, na Ivanovom promocijskom slavlju župnik Ivan Knez zaprosio je za svoga brata Franju ruku šticevice Jelke. Franjo je preuzeo brigu za gospodarstvo obitelji Kovač. Kroz tri godine umrla je strina Jana, a Franc Knez ostao je na gruntu.

O. Ivan Kovač, kao redovnik rijetko je dolazio doma i, kao i naš rođak i školski pajdaš o. Ivan Karloci Gaudencije, Kovačev subrat. Stoga neka je tim skromnim dubravskim sinovima, slugama Božjim, vječna slava i hvala!

Dragutin Em. Šafar

Dragutin Feletar

KRONIKA DOBRAVSKOGA MOSTA (Dobravski putopis)

"Te subote (naravno, mislim na onu subotu kada je Dobravski most pušten u promet), mjeseca studenog 1977. ljeta, zavijao je sjevernjak, a snijeg se zavlacio pod kožu. Pogotovu na Dravskoj vjetrometini. Asphalt, beton i blato u jedinstvenom konglomeratu, a tamo dolje nekako se skutila, podbočila i smanjila ta naša Drava. Uz veliku betonsku ljepoticu čini se majušnom, nekako nemoćnom - ta tko bi i rekao da se ne tako davno poplavama navraćala v Dobravske hiže ubirući štribu nerazvijenosti?"

I.

Dobravnici mislim na one stare ali i na mlade, očito su zaljubljeni u Dravu. Ona je simbol Dobreve, na njoj se uvijek živjelo, na njezine obale se odlazi na šetnju, drži grlicu za ruku.

Ipak, vijest se tada činila nekako obična i svakodnevna: kod Dolnje Dobreve je 27. studeoga jezerodevetstosedamdesetne pušten u promet novi armiranobetonski most preko rijeke Drave. Novinska bilješka, nekoliko sekundi na televiziji i radiju, kratki govori, uobičajena veselica za goste.

Međutim, uvjeravam te prijatelju, taj most tema je poduga, zanimljiva, otužna i razbarušena kak dobavska sneha. Čak to niti nije neka obična priča - to je cijeli roman.

Tutnje ljudi ovdašnji brzacima Drave, meandriraju kroz bogečki život, a eto sada konačno jednog čvrstog uporišta da se kroči preko te hirovite rijeke, da se zavoji života ublaže bar za jednu malu nijansu.

Nezgrapna betonska građevina, zapravo ružna za oko, a ipak nova ljepotica na Dravi. Još se jednom ponovila tisućljetna istina da obale rijeke ne razdvajaju već spajaju ljude i krajeve. Pogotovu ovdje, na sjevernoj međi drage nam Hrvatske. Dobravski most je znatno više od obična prijelaza preko rijeke.

Pogled na zadnji dobravski melin i novi drveni most (oko 1970.)

pečalbara svuda po bijelom svijetu). Tiskaju se oko ukrašene pozornice, udaraju kišobranima, smiješe se i otpozdravljaju starijim prijateljima, ne smeta ih što razglas nešto mrmlija i ništa se pod Bogom ne razumije, gacaju u blatu i bljuzgavici ne štedeći cipeliše i čizme, razgovaraju potihom da ne bi suviše smetali govornicima, čuju se velike patetične riječi kao prigodom svake slične svečanosti. Onda je prerezana i vrpca na početku mosta. Razgaljena kolona, bri-

svoju izuzetno dugu povijest, mnogo, mnogo dužu od početka radova na njezinoj izgradnji. Taj slijed života na ovom je dravskom prijelazu dug stoljećima. Da, doista valjalo bi svakako napisati roman (u nekoliko tomova) o svim tim tugama i radostima koje su neizbrisivo utkane uz taj komačec hrvatske zemlje, na prijelazu iz Dobreve v Orešec.

Iz ovog idiličnog i gorkog kuta Međimurja, zbitog između dviju velikih rijeka, valjalo je izaći u svijet, iako je, kako kažu Dobravčani, upravo ovdje, u tom memljivom dravsko-murskom trokutu, živjeti najljepše. Koje li nepravde, o tim izlascima u svijet iliti prijelazima preko Drave, iz povijesnih dokumenata saznajemo po štribama iliti daćama. Tako je to oduvijek bilo na ovoj hrvatskoj ravni: vladao je gospodar, ali ostao je neuništivi narod. Skela ili brod na Dravi, ovdje između Donje Dobreve i Velikog Otoka, spominje se u dokumentima već u 17. stoljeću, u doba kada su vlasnicima Međimurja bili slavni Zrinski i kada je Legrad još i teritorijalno bio sjeverno od Drave (njega je Drava probijem meandra "preselila" u Podravinu 1710. godine). U dokumentu piše da Zrinski imaju pravo ubirati brodarinu za prijelaz preko Drave. Štribu su kasnije ubirali i Althani i drugi, a posebice pak Feštetići u prošlom stoljeću.

O životu broda i brodarstva isplele su se čitave legende i anegdote: od onih o katastrofama ove povolice u doba kakvih poplava i visokih vodostaja ili pak protoka ledenih sati, do onih idiličnih, srceparajućih i ljubavnih. O brodarima i mlinarima, koji su također stisli svoje plovce kućice na ovome dijelu rijeke, postoje i narodne pjesme, a zanimanje brodarstva bilo je vrlo poštovano u Dobravi. Bili su to mahom naočiti ljudi, spretni i crvenih obraza, koje su brili dravski vjetrovi i hladna voda, snažni kormanoši s jakim mišićima. Uvijek su provodili život na rijeci, bilo da su imali sklepanu malu kućicu za spavanje na dobavskoj strani rijeke ili, pak, na samoj skeli, zbitu od starih dasaka. Za prijevoz im se obično plaćalo u naturi - kukuruzom, pšenicom, krumpirom, kruhom... Ponekad su po svojoj plaću brodari išli kolima po selu, od kuće do kuće.

I naša poslijeratna generacija rado se prisjeća pristupnih kapura i broda. Kako i ne bi, jer na njima smo proveli ljeta svojega djetinjstva. Bila je osobita čast za dječaka pomagati brodaru prigodom odvećivanja ili privećivanja broda teškim lancima za kapuru. Sezoni kupanja iskoristivali smo do kraja, najčešće se igrajući opasnih igara skakanja u vodu kada razmak između broda i kapure bude što manji! Ponosito smo se znali voziti na vrhu kompa i bućnuti u vodu ispred kakve mlade snahe, kojoj bi prišteća voda zahvatila haljinu. A mi se zagnjurili u Dravu kao da se to nas ne tiče.

(Nastavak u sljedećem broju)

Stari brod na Dravi kod Dobreve snimljen pedesetih godina

Te subote (naravno, mislim na onu subotu kada je dobravski most pušten u promet), mjeseca studenoga 1977. ljeta, zavijao je sjevernjak, a snijeg se zavlacio pod kožu. Pogotovu na dravskoj vjetrometini. Asphalt, beton i blato u jedinstvenom konglomeratu, a tamo dolje nekako se skutila, podbočila i smanjila ta naša Drava. Uz veliku betonsku ljepoticu čini se majušnom, nemoćnom - ta tko bi i rekao da se ne tako davno poplavama navraćala v Dobravske hiže, ubirući štribu nerazvijenosti.

I tako, usprkos vjetru i snijegu, bljuzgavici i hladnoći, došli su ovamo Dobravčani sa svih strana (a ima tih vječnih

Stari (prvi) dobravski drveni most preko Drave: 1965. opterećen je sa 66 tona kamenja kako ga bujica ne bi odnijela

jana sjevernjakom sa snijegom, kreće na drugu stranu rijeke i života.

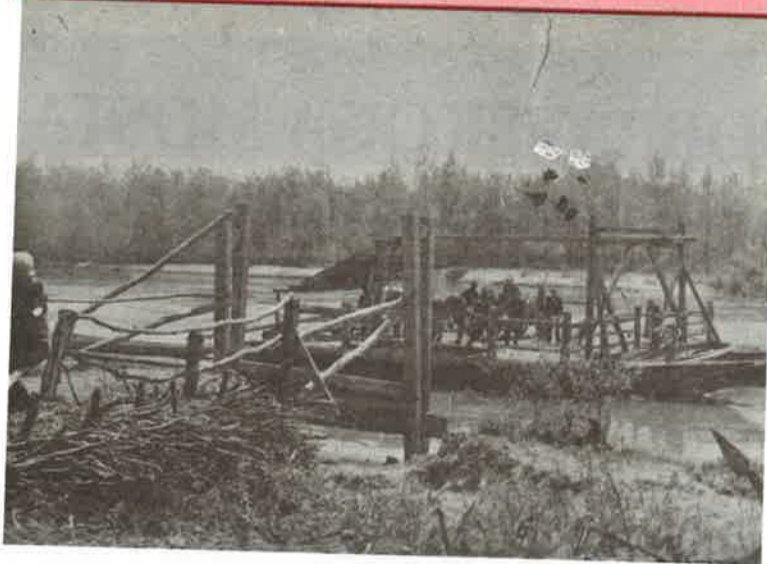
Osjećaji su, svakako, različiti. Mislim na moje Dobravčane koji su srasli s ovom rijekom i ovim prijelazom. Je li to svjetina došla na gladijatorsku predstavu ukroćivanja staroga lava - dravskih bujica - koji je dobar jedino dok spava; da li se došla nasladiti nad nemoć rijeka, koja je, eto, definitivno premošćena; je li ta svjetina uživala u defetističiranju gorkog riječnog prijelaza? Možda je posrijedi ipak nešto drugo. Ovdje su se našli plahi i dobri ljudi, Dobravčani koji su stoljećima živjeli zajedno s rijekom, brali njezine plodove, ali koja im je počesto te plodove nemilosrdno oduzimala od usta; našli su se na još jednom susretu s rijekom, tepali joj još jednom ono neophodno - "naša Drava", veselili se iskreno što su spojili dvije obale, kako bi od sada mogli Dravu voljeti iskrenije i još više.

Z Dobreve se Dravi hodočasti. Nedjeljom visibabe i mucice uz rijeku, skriveni kušlec iza grma, na večer žubor koji smiruje i hladi, pokatkad i zabava s plesom v majaljjušu - ali ipak mnogo brige i patnje, čemera blatnjavih polja i šumaraka na obalama. Sve to zajedno čini ta rijeka, čedna i neobuzdana istovremeno, huji strastveno kroz život priobalnoga življa ostavljajući neizbrisive tragove ljubavi i mržnje.

Je li ovaj novi most vrhunac te veze?! Trenutno možda i jest, ali ne valja smetnuti s uma da život i rijeka neumitno teku dalje.

II.

Ova armiranobetonska ljepotica ima

Dobravska "BROD", slikano godine 1938. - '39. Na slici je i tata Kari.

Kako se rođeni Dobravčani, i ako ih je sudbina odvojila od nas i već dugo godina žive daleko od Dobrave, ali se rado sjećaju svoje Dobrave. Tako nam je naša Dobravčica primarius, doktor Irena Žunić (Irma Miserova, Karijeva) koja živi u Zadru, poslala dvije fotografije o brodu na Dravi iz godine 1938. i jednu pjesmu koju je sama napisala prilikom jedne obljetnice mature u Varaždinu, gdje je maturirala godine 1949.

Noć na Dravi

Šetam tužna obalama Drave
Nebo vedro plavo, poslije kiše
Drava teče mirno, kao vrijeme,
Teče Drava, a šuma miriše.

Dvoje mladih zagrljeno stoje,
Prođoh mirno, što sam mogla tiše,
Nek se ljube neka slijepi budu
Kao plavo nebo poslije kiše...

Gledam sjetno nabujalu rijeku,
Kako teče mutna poslije kiše
Trče mladi da preskoče vrijeme
Mladost trči, ja ne mogu više!...

Iz DUBRAVE čujem jeku zvona
Divno veče poslije ljetne kiše
PRIČAM DRAVI USPOMENE SVOJE,
Rijeka teče, ja ne mogu više!...

Trgocentran d.d.

OPSKRBNI CENTAR br. 229, DONJA DUBRAVA, tel./fax. 88-930
SAMOPOSLUŽIVANJE br. 246 DONJA DUBRAVA, tel. 88-907

SUAKI DAN OD 7 DO 19 SATI (SUBOTOM OD 7 DO 12) KUDIMO UAM:

- bijelu tehniku, akustiku, bicikle, vodovodni i odvodni materijal, elektromaterijal, boje i lakove, materijal za centralno grijanje
- prehrambene proizvode, kućne potrepštine, alkoholna i bezalkoholna pića, keramiku i porculan, tekstil, podne obloge

STJEPAN I RUŽA RUSAK

ZAJEDNIČKA STOLARSKA I TRGOVAČKA RADNJA

Donja Dubrava, Zagrebačka 13, tel. 88-733

PROIZVODI: zidne obloge, balkonske i slične ograde, građevinsku stolariju, parket

PRODAJE: građevinski, instalacijski, sanitarni i ogrjevni materijal, pokućstvo

FOTO - VIDEO

FRANČIĆ

Donja Dubrava,
Zagrebačka 19, 88-871

**SOBOSLIKAR I
LIČILAC
JOSIP
ŠPOLJAR**

Donja Dubrava,
Murska 15, tel. 88-067

**SUŠARA I TRGOVINA
SILADI**

VRŠIMO: - OTKUP I SUŠENJE KOŠTICA
OD BUNDEVA
- ZAMJENU CRNOG I ŽUTOG ULJA
- PRODAJU ROBE U VOĆARNICI
"NINO"

JOSIP SILADI
R. BOŠKOVIĆA 61
40329 KOTORIBA

tel.: 040/806-538
88-065

"GRADITELJSTVO"

Izvedba svih građevinskih radova

vl. **Vladimir Horvat**

tel.: (040) 88-071

D. DUBRAVA

Murska 14

"ključ u ruke", izrada fasada,
krovopokrivački radovi, keramičarski
radovi, sve vrste zidanja

"MONT - MURAL" d.o.o.
CROATIA, 40328 D. DUBRAVA
Trg Republike 8
tel. & fax 0038 - 40 - 88-940

UGOSTITELJSKA RADNJA
KAVANA "IZLETIŠTE"

HENRIK LOVREK
vlasnik

DONJA DUBRAVA Podravska 61a tel: 040/ 88 749

DOBRAVSKE NOVINE

HRVATSKI INFORMATIVNI GLASNIK - TEČAJ IV - BROJ 4 - CIJENA 3 kn
DONJA DUBRAVA - MARGARETSKI BROJ 1995.

DOBRAVSKE NOVINE: Prigodni glasnik koji izdaje Poglavarstvo Općine Donja Dubrava
Uredništvo: dr. Zvonimir Bartolić (glavni urednik), Dragutin Štebih (tehnički urednik), Dragutin Feletar, Ladislav Kranjec, Stjepan Vlaović, Zlatko Bartolić, Mirko Pilaj i Ivan Štefić. Za nakladnika: Ladislav Kranjec
Izlazi povremeno: Dopisi i narudžbe primaju se u Poglavarstvu Općine Donja Dubrava, Trg Republike 16
Realizirano u TIZ-u ZRINSKI d.d., ČAKOVEC